MAZPULKS

MĒNEŠRAKSTS JAUNATNEI UN MAZPULKU DALĪBNIEKIEM

1934.

№ 7.

SAVIENĪBAS „LATVIJAS LAUKSAIMNIECĪBAS CENTRĀLBIEDRĪBA" IZDEVUMS

P. LIEPA

Armatūru fabrika

Rīgā, Slokas ielā № 21, tāļr. 33812.

Izgatavo:

Armatūras tvaika katliem, ūdens un gāzes vadiem.

Augļu koku apmiglotāju sūkņus un piederumus.

Ugunsdzēšamos sūkņus etc.

Nepērciet un nepārdodiet neko,

kamēr neesat pārliecinājušies par pareizām tirgus cenām laikrakstā

„Lauksaimniecības Tirgus Ziņas",

kurš ir vienīgais šāda veida laikraksts Latvijā.

Dienas laikrakstu informācija par ražojumu cenām domāta galvenām kārtām lielāko pilsētu patērētājiem, ne lauksaimniekiem — ražotājiem.

„Lauks. Tirgus Ziņas" iznāk katru ceturtdienu un maksā ar piesūtīšanu Ls 2.— gadā.

Redakcija un ekspedīcija, Rīgā, Baznīcas ielā 4-a.

MAZPULKS

LATVIJAS LAUKSAIMNIECĪBAS CENTRĀLBIEDRĪBAS, KURZEMES LAUKSAIMNIECĪBAS BIEDRĪBU SAVIENĪBAS, ZEMGALES LAUKSAIMNIECĪBAS CENTRĀLBIEDRĪBAS UN LATGALES LAUKSAIMNIECĪBAS BIEDRĪBU SAVIENĪBAS MĒNEŠRAKSTS JAUNATNEI UN MAZPULKU DALĪBNIEKIEM.

IZNĀK KATRA MĒNEŠA 15. DIENĀ.

REDAKCIJA UN EKSPEDĪCIJA: RĪGĀ, BAZNĪCAS IELĀ 4-a. TĀLRUŅI: RED. — 33843, EKSPED. — 22322.

ABONĒŠANAS MAKSA: GADĀ LS 1,50; ATSEVIŠĶS NUMURS 15 SANT.

SLUDINĀJUMU MAKSA: 1/1 L. P. — LS 60,—; 1/2 L. P. — LS 30,—; 1/4 L. P. — LS 15,—.

IV. gada gājums. 15. jūlijā 1934. g. № 7

Tikai vislabākais ir labs.

— Pats galvenais ir — saka Mardens, ka tu savā darbā uzstādi sev visaugstāko ideālu, jo pēc tā parauga un ideāla, kāds tev viņš garā tēlojās, izveidojās arī tava dzīve. Kas mūsu tēli, tas topam arī mēs. Tāpēc neļauj mazvērtības domām ne mirkli tavā prātā iezagties.

Izstiepj rokas pec vislabākā un visaugstākā. Kraties nost no visa, kas ir mazvērtīgs. Lai pilnība ir tavas dzīves ceļa zvaigzne.

Cildena centība ceļ mūs uz augšu, bet ja mēs pa zemi lodājam, mēs paši sevi pazemojam. Ja mēs visos darbos un visās lietās dzenamies pēc patiesiem panākumiem, tad līdz ar to mēs paši iekšķīgi augam. Ja mūsu ideāli sāk slīdēt, tad ejam uz leju mēs paši un visa mūsu dzīve. Tu domā, tu varētu vienkārši izvēlēties starp divām iespējamībām, vai nu izvest kādu lietu labi galā, vai nē, vai padarīt kaut ko tikai pa pusei; vai uzsākto pilnīgi pabeigt, vai darīt tā, kā tev kuŗo reizi iepatīkās — un domāt, ka tas paliks bez kādām sekām? Tu domā, tu vari nesodīts dzīvot tikai šodienai, šodienas ērtībām atdot rītdienu, par viņu nedomādams. Tu domā varbūt, ka tavs uzdevums ir tikai rūpēties par tavām personīgām ērtībām. Lai citi rūpējās par garīgu mantu krāšanu. Varbūt tu domā, — tas neatsaucas uz tavu un tavu līdzcilvēku dzīvi, neatsaucas uz tavas tautas likteni? Bet tu maldies! Tici man, tu maldies! Arī še valda negrozāmais liktenis, kuŗu neviens pārkāpt nedrīkst. Ja kāds to dara, tā ideāli krītās, pašapziņa zūd, darba veiksme mazinās, visa cilvēka būtne panīkst un dzīve top trula un nenozīmīga. Tūkstošiem ir to, kuŗiem pašiem savas vainas dēļ visu mūžu jāpaliek citu kalpībā.

Neizvestie uzdevumi, puspadarītie darbi, apietās grūtības gan atkal parādīsies un atriebsies vēlākā dzīvē, uzceldamas tavā priekšā nepārkāpjamus šķēršļus. Paradums, kaut kuŗu uzdevumu atstāt pusgatavu, izdarīt viņu tikai līdz šim brīdim, domājot — gan jau vēlāk viņu pabeigs pilnīgi — šis paradums ir neskaitāmiem cilvēkiem iznīcinājis viņu vislabākās izredzes. Kāda apbrīnojama ceļa zvaigzne ir teikums: „tikai vislabākais ir labs diezgan!“ Kā pasaule drīz izskatītos citāda, ja ikviens no mums mēģinātu saskaņā ar šo teikumu dzīvot un strādāt, ja ikviens tik sevīm teiktu: ja es ko daru, tad tikai vislabāko, ja es ko uzsāku, beigšu tikai ar panākumiem!

Padarīsim šo teikumu par savējo. Uzkārsim viņu savā darba istabā, savā guļamistabā. Ierakstīsim viņu kabatas grāmatas pirmajā lapas pusē! Iešūsim viņu mūsu galda drānā, vēl labāk, ieaudīsim viņu visā ko mēs daram, visā mūsu būtnē! Tad būs mūsu dzīves darbs pilnīgs un skaists.

No K. Ulmaņa sabiedrisko rakstu krājuma.

Darbs.

Pirms gribam pamatus likt kādai celtnei, mums skaidrībā jābūt par to, kāda būs ēkas virsdaļa, kāda tā izskatīsies, cik liela un augsta tā būs? Jo imposantāku savās domās būsim veidojuši kādu nākotnes ēku, jo stiprākiem un dziļāki zemē raktiem jābūt pamatiem, kas droši panestu virsbūves smagumu.

Sīka un maza mājiņa neprasa, lai zem viņas raktu dziļus un izturīgus pamatus.

— Un kādu ēku tad mēs gribam celt? Kādu gribam savu nākotni veidot? Cik lieli kādreiz nākotnē vēlamies paši izaugt? Bet kādu tad, cik lielu un varenu nākotnes Latviju celsim?

— Ja esam apņēmušies jau šodien uz šiem jautājumiem pozitīvi atbildēt un nākotnē, sākot jau ar rītdienu, to ar darbiem pierādīt, tad tas nozīmē, ka tā ēka kuŗu celsim, būs liela, un ka visizturīgākais materiāls liekams viņas pamatos. Vispirms mums pašiem jābūt lieliem, tad dižu izveidosim arī savu tēviju.

Un ko tad liksim šīs lielās, cēlās nākamības katedrāles pamatos? Bagātnieki mēs neesam, lai ar betonu, dzelzi un pat tēraudu tos izturīgus un drošus darītu. Mums jāņem kaut kas cits. Liksim tai vietā darbu, kas ir tā drošākā atslēga panākumiem, cīņām un uzvarām. Mūsu pašu darbs nav par naudu jāpērk, bet jādomā tā, ka raisītos iz mums lielā darba griba.

Es jau it labi zinu, ka jūs visi vēl esat tikai zēni un meitenes, bet īpašība, kas jaunībā sāk sakņot, vēlāk kļūst par neatņemamu cilvēka sastāvdaļu. Ir bijuši jaunekļi un vīri, kas neaprēķinami daudz strādājuši, līdz uzcēluši savas dzīves ēku. Un gremdējoties šo cilvēku dzīves stāstā, jāatzīstas, pašam paliek labāki ap sirdi, kaut arī tukša un ikdienišķa liktos pasaulīte ap mums. Arī Napoleona bērnība un jaunība bijusi trūkuma un ikdienības pielijusi, bet viņa sirds liesmojusi vienmēr un domas tālu lidojušas tāpēc, ka pretēji pārējiem jaunekļiem, bijis gandrīz katru brīvo mirkli nogrimis rakstos par lieliem darbiem, slavenām vēsturiskām personībām. Un savās domās viņš lolojis arī sev slavenu nākotni. Kā mākslinieks-tēlnieks savu ideju cērt granitā vai marmorā, un mūsu acis redz to reāli izteiktu, tā arī lielā franču kara vadoņa Napoleona domas nepalika tikai domas, bet ar darbu un lielu iekšēju spēku viņš idejas pārvērta par īstenību.

Patiesi saistoši pārlasīt kāda angļu zēna, E. Burvica dienas grāmatu. Viņš kādreiz arī bija tikai jūsu gados, 16 vasaras bija pārlaidis, kad jau nomira tēvs. Bet tad māte viņu nodeva par mācekli pie kalēja. Ik dienas smēdes darbā, pie plēšu mīšanas un uzsišanas uz laktas, viņam nācās pavadīt 10—12 stundas, un tomēr no galvas viņš neizlaida savu ideālu un apņemšanos: es būšu daudzu valodu pratējs!

Un viņa dienas grāmatā atrodam tādus ierakstus:

—„Pirmdien, 18. jūnijā: galva sāp: 40 lapas puses no Šekspīra; 64 lapas puses franciski un 11 stundas kalēja darbs smēdē.

—„Otrdien, 19. jūnijā: 60 paragrāfi ebreju valodā; 30 paragrāfi dāniski; 10 itāliski; 9 lapas no poļu valodas; 15 zvaigžņu nosaukumi un 10 stundas darbs smēdē.

—„Trešdien, 20. jūnijā: 10 lappuses latiņu valodā; 8 paragrāfi dāniski un 11 stundas kalējdarbs.“

Viņš beidzot pārvaldīja 18 valodas un 32 dialektus, un tapa iesaukts par „mācīto kalēju“. Viņš panāca savu. Caurām naktīm viņš sēdēja pie grāmatām un neatlaidīgi mācījās.

Kādreiz jautāts miljonāram Kornelijam Vanderbiltam: „Kur guļ noslēpumi jūsu saimnieciskās darbības panākumiem?“

„Noslēpumi! Tur nav nekādu noslēpumu“, — bija atbilde. „Vienīgais, ko vajag darīt, ir, savā darbā patstāvīgi rīkoties un nekad nepalikt nomaļus stāvot.“

— Varbūt mans jaunais draugs grib kļūt par slavenu runātāju un par vīru, kas spēj ļaužu sirdis valdzināt?

Bet vai tu spētu, kā Demostens, savu balsi vētras laikā vingrināt? Vai tu spētu runas mākslā ar ilgu izturību vingrināties, kā to darījuši Savonarols, Tobdens, Šeridāns un divdesmit citi slaveni runātāji?

Vai varbūt tu ilgojies par mākslinieku

Siguldas ainava.

kļūt un savas fantazijas bildi uz audekla vai marmora pārnest?

Bet vai tu varēsi, kā Mikel-Andželo, stundām, dienām un naktīm ilgi, bez pārtraukuma, augstu izslietās trepēs stāvēt un atpakaļ atliecies pie griestiem gleznot freskas? Un turpat uz grīdas, darba drēbēs, dažas stundas naktī viņš gulēja un agri rītā atkal sāka strādāt, tik ļoti Mikel-Andželo mīlēja savu darbu.

Varbūt tu vēlies tādus pat literāriskus darbus sarakstīt, kā slavenais angļu rakstnieks Šekspīrs? Bet vai tu spēsi 200 gadus uz savu slavu gaidīt, iekams visa pasaule tevi atzīs?

Tie visi ir vilinoši nākotnes jautājumi, un kuŗš gan negribētu savu dzīves ēku reiz lielu izveidot? Un atbilde šiem jautājumiem ir diezgan skarba, te nav vairs vārds, bet darbs, darbs, mani draugi, tikai darbs! Darbs ir tas izturīgais pamats, kas liekams tavas un manas, tāpat tēvijas nākotnes pamatos.

Pacel cepuri katram vīram, kuŗš liels sava darba meistars, jo tie ir cilvēki, kas dzīvi virza uz priekšu!

M. Spirģis.

Pļāvējs.

Kad mostas putni jau un saules lēktu gaida,
Tad pļāvējs pļavā steidz, — kur vēji zālē san, —
Kur ziedu smaržas gaisos plūstot skurbi tvan, —
Un zaļai sānai pieplok siena vāla slaidā.

Tam lielām sviedru lāsēm brūnā piere klājas,
Kad zemei pāri saules spožais sidrabs līst,
Un ziedi medainie jau smaržodami vīst, —
Bet pļāvejs tāļāk pļauj, bez atpūtas, bez stājas . . .

Alfreds Sniegs,
Ķoņu mazpulka dalībnieks.

Atpakaļ laukos!

Bieži latviešu zemnieka grāmatu plauktā atrodam A. Pumpura — latviešu lielā patriota epu „Lāčplēsis". „Lāčplēša" II. dziedājumā atrodam rakstītu:

„Sensenos laikos, Baltijas zemē,
Kur teka Daugava līčotiem krastiem,
Kur mežu līdumi liesmoti dega,
Dzīvoja laimīga latviešu tauta."

Kas tad bij tās vērtības, kas sensenos laikos viļināja mūsu naidniekus no visām debess pusēm? Vai šīs vērtības nebij līčotās pureņu pļavas, kuplie kviešu lauki? Patiesi, taisni šie lauki, šie, mežiem apaugušie lauki bij tie, kas tautas no citām zemēm viļināt viļināja šurp mūsu Baltijas jūras piekrastē.

Sensenos laikos Latvija bij daudziem mežiem apaugusi. Mūsu senčiem bij daudz pūļu jāpieliek, kamēr nolīda mežus, kamēr iekopa auglīgus līdumus, auglīgas druvas. Toreiz nebij mūsu zemē pilsētu. Tā tad pilsētas nebij tās vērtības, kas būtu viļinājušas cittautiešus. Taisni lauki bija tie, ko iekāroja svešie. Bet šos laukus senie latvieši mīlēja.

Senie latvieši tiešām bijuši patrioti. Kā gan citādi varēja rasties daudzās tautas dziesmas par tēvzemes mīlestību, kā gan citādi būtu radušās dziesmas: „Uz ežiņas galvu liku," „Kaŗa viri bēdājās," „Es kaŗā aiziedams" etc.

Kādiem tad nu mums pašiem jābūt? Taču skaitamies mūsu senču bērni un bērnu bērni. Bērniem jāaug, jāiet pa vecāku norādītiem, nospraustajiem ceļiem.

Diženus, raženus darbus darījusi mūsu latviešu tauta. Kur mēs vēl varam rast tādas bagātības, kādas ir tautas dziesmas, teikas, pasakas? Visas šīs bagātības mums atstāja mūsu senči — arāju tauta.

Bet kas notiek tagad? — Tai vietā, kur būtu jākopj savas druvas, mājas, kur būtu jāizdaiļo dzimtenes sētas, redzam gandrīz itkā bailes, pat kā nepatiku pret laukiem. Liekas, ka katrs gribētu steigties prom no laukiem pilsētās. Vai tas ir pareizais ceļš? — Nē taču! Kādēļ? — Lūk, vairāki iemesli mums māca, kādēļ lai pa-liekam, kādēļ lai nebēgam: laukos veselīgi apstākļi, laukos mūsu tautas bagātība un zeme ir neiznīcināma. Daudzas pilsētas radušās, daudzas gājušas bojā, bet zeme ir mūžīga. Daudzas neizmērojamas bagātības pilsētās, bet vēl lielāka bagātība laukos. Ko līdzētu mūsu skaistā Rīga, ja nebūtu mūsu Latvijas zemes, Latvijas plašo tīrumu? Lauki ir tie, kas pievelk svešu zemju ceļotājus, nevis pilsētas. Mūsu zemes skaistās ainavas ir tās, kas aicināt aicina ārzemniekus.

Jo vairāk izkopsim savas dzimtenes sētas, jo skaistāka, dārgāka tā būs. Ticiet, dārgie mazpulku saimes dalībnieki, mūsu dzimtene lūdz daudz palīdzīgu roku. Jūsu rokas vēl čaklas, jaunas, pilnas darba prieka, tādēļ strādājiet, kalpojiet dzimtenes lūgumam. Vēsture rāda, ka jau sensenos laikos laukos auguši slavenākie tautu vadoņi, kaŗa vadoņi. Arī mūsu tautas lielākie labdari laukos dzimuši, laukos auguši.

Arī sveštautu vēsture rāda, ka laukos auguši daudzi tautu vadoņi, valdnieki. Kādu zīmīgu nostāstu sniedz vēsture par senās Romas valsti. Vēsturiskais fakts attiecas uz 458. gadu pr. Kr., kad par Romas valsts valdnieku iecēla Cincinātu. Grūtī laiki bij tad jāpārdzīvo romiešu tautai — daudzi ienaidnieki uzbrukuši no malu malām. Daudzi kaŗa vadoņi izmēģinājušies, bet vienmēr kauju zaudējuši, jo katrreiz izdarījuši kādu kļūdu. Tad Romas sūtņi gāja laukos pie gudrā, sirdsskaidrā patriota Cincināta. Kad Romas sūtņi ieradušies Cincināta mājās, tas pašlaik aris savus tīrumus. Sūtņi ziņojuši, ka Cincināts ievēlēts par Romas valdnieku. Cincināts tad atstājis arklu, gājis uz Romu, sapulcinājis sev uzticētos kaŗa pulkus un gājis pretim ienaidniekam ar stingru apņemšanos ienaidniekus uzvarēt.

Kas neizdevās iepriekšējiem, tas izdevās šim lielajam romiešu tautas patriotam: viņš uzvarēja ienaidniekus — ēkvuš.

Kad pagājis gads, tad Cincināts nolicis ieročus un atgriezies atkal laukos, lai koptu savus laukus.

Šis piemērs mums jāpatur prātā kā priekšzīme. Un ādēļ tad Cincināts neizvēlējās par savu turpmāko dzīves vietu Romas pilsētu? Viņam taču tas bija iespējams. Kāpēc viņš nepiešķīra sev kādu augstu amatu Romā?

Cincināts to darīja tādēļ, ka viņš zināja un ticēja — romiešu tautas vērtības glabājas laukos, romiešu tautas varenība veidojas laukos.

Latviešu gars ir neapmierināms, neapklusināms. Latvietis grib mantot jaunas zināšanas, jaunas atziņas.

Pirmo izglītību iegūst pamatskolās. Pamatskolas latviešu zemnieku dēliem, meitām jāapmeklē laukos. Ko darīt tālāk pēc pamatskolas beigšanas? Vai jāpaliek mājās? Vai jāsēž latviešu zemnieku dēliem un meitām ar gudrām galvām aizkrāsnē? Nē! Jāturpina mācīties tālāk augstākās skolās — lauksaimniecības vidusskolās. Bet tādas ir dažas. Visiem nav iespējams apmeklēt šīs skolas, jo tās par tālu. Ja tā, tad jāturpina gudrību, jaunas atziņas gūt vidusskolās, kaut arī tās būtu pilsētās. Pēc šo skolu beigšanas, latviešu neapmierināmais gars meklē jaunas atziņas ūniversitātē. Ūniversitāte mums ir viena — atrodas Rīgā.

Arī ūniversitāte jācenšas apmeklēt, lai gūtu plašākas zināšanas. Bet nu tālāk. Te nu notiek kļūda. Skolas beigušie grib palikt pilsētā. Tā nedrīkst — jāiet atpakaļ laukos, jānes tur jaunu dziņu gaisma, jaiededzina jauna tēvzemes mīlestības dzirkstele ikkatrā.

Skolosim katrs sevi, audzināsim sevi, bet sekosim ar apziņu lozungam: „Atpakaļ laukos!"

A. Lapinsks,
Jeru-Oleru mazpulka vadītājs.

Jeru-Oleru mazpulka sanāksmes dalībnieki apkopjot kopējo mazpulka lauku pie vietējas pamatskolas × mazp. vad. A. Lapinskis, ×× agr. A. Ozols.

Kā nodibinājās pirmais mazpulks Latvijā.

Pirmie mazpulki (jaunatnes lauksaimniecības klubi) ir dibināti Ziemeļ-Amerikas Savienotās valstīs jau 1908. gadā un vēlākā laikā mazpulku kustība iekaro visu Eiropu. Šī raksta autoram 1928. gadā bija izdevība būt Polijā un iepazīties ar turienes mazpulku darbību un viņu organizēšanu. Polijā pirmais mazpulks nodibināts 1926. g. un divu gadu laikā mazpulku dalībnieku skaits sniedzās jau 36.000. Mazpulku vadība bij ļoti sajūsmināta par šo jaunatnes organizāciju un izteicās, ka viņai piekritīšot ļoti liela loma arī lauksaimniecības kultūras pacelšanā.

Tanī pat laikā mūsu tagadējais Ministru prezidents K. Ulmanis rakstīja „Brīvā Zemē" par mazpulka dzīvi Amerikā. (Fr. Keisa „Zem baltzaļā karoga"). Šie raksti ierosināja un sajūsmināja arī mūsu jaunatni. Vispār par mazpulku ideju Latvijā jāpateicas K. Ulmanim un Latvijas Lauksaimniecības Centrālbiedrībai, kas izstrādāja pirmos mazpulku noteikumus.

Jau 1928. g. rudenī mēģināju noorganizēt kādu mazpulku, bet bez panākumiem. Daži mēģināja mazpulkos saskatīt politikas ievešanu skolās un skolnieku atraušanu no tiešā skolas darba. Tomēr ar enerģiskā skolotāja R. Kalniņa pretimnākšanu, man izdevās noorganizēt pirmo mazpulku pie Ezeres 6-kl pamatskolas ar nosaukumu „Asni" 1929. g. 8. novembrī.

Jau dibināšanas dienā mazpulkā pieteicās 13 dalībnieki un pieņēma šādas devīzes:

1) Sajūsmā apgarots darbs ceļ vīru, 2) Visiem spēkiem par Latvijas lauksaimniecību.

Pirmā devīze uzsver, ka ikviens darbs jādara ar sajūsmu, prieku un mīlestību. Tad pats darbs būs augstākas vērtības cienīgs un viņa darītāji gūs dzīvē arvien lielākus panākumus. Šī devīze ir ļoti svarīga, jo mazpulka sekmes dibinātas uz pašu dalībnieku interesi. Te nav varas un spaidu līdzekļu, bet viss jādibina uz mazpulka dalībnieka individuēlo interesi un šī interese jāizmanto, lai mazpulks gūtu panākumus.

Otra devīze atgādina, ka Latvija ir lauksaimniecības valsts, kuŗa pareizi jānostāda un jāizveido. Neviens mazpulku dalībnieks nedrīkst aizmirst, ka lauksaimniecība ir tautas labklājība, spēks un lielums, no kā atkarājās mūsu valsts un tautas turpmākais likteņis.

Agr. K. Tukmanis,
Limbāžu mazpulka vadītājs.

Klusā vasara.

Ejot gar aploku veco,
Lielceļš jau noput kā pelni,
Paķēris arklu uz pleca,
Pavadā aizvedu Melni.

Sen, liecot pazares smagās,
Snigdamas nosniga ievas,
Kāji un kāposti vagās
Lūgtin lūdz valgmi no Dieva

Žuburo kartupeļlaksti,
Zirņi ceļ sprogainās galvas.
Dižviļņu pirbošie raksti
Pilni zelta un alvas.

Katram vējiņam klanās,
Kalmju muguras platās.
Melnis pie pavadas manas,
Bubinot ūdenī skatās.

A. Krūmiņš,
Sidgundas mazpulka dalībnieks.

Rankas mazpulka svētceļojums.

Lai godinātu kritušos tautas varoņus, Varoņu piemiņas dienā 22. jūnijā, Rankas mazpulks jau laikus pulcējās Sauleskalna mājās, kur darināja ozollapu vainagu, lai to kā pateicību noliktu pie kritušo varoņu pieminekļa Jaunpiebalgas varoņu birzē — pie baznīcas.

Saule jau laižas vakara pusē, kad mazie dalībnieki dodās ceļā uz 9 km. attālo pieminēkļa vietu. Nobraucot galā atveras baltzaļais karogs un dalībnieki dodas ar to baznīcā, nostājoties blakus aizsargu un vanagu pārstāvjiem. Pēc svinīga dievkalpojuma baznīcā gājiens virzās uz pieminēkli, kur nostādīta aizsargu un vanagu godasardze.

Mācītājs J. Ozols teic skaistu patriotisku aizlūgumu. Rankas dubultkvartets „Tēvija" noskandina vairākas dziesmas. Mazpulka vainagu noliek diženais J. Stīpnieks. Noliecas baltzaļais karogs, atskan pēdējā dubultkvarteta dziesma un svinīgais akts beidzas. Lēnām izklīst varoņu sirmie tēvi un māmiņas, kuŗu dēli krituši dzimteni aizstāvot. Pulcējas vienkopus mazpulka biedri, lai šķiroties nodziedātu: „Lai ar sauli laukā ejam." Skaidri un spēcīgi atskan dziesma šai vēlā stundā, tad katrs dodās mājup, nesdams savā sirdī: „es iešu atkal, ja tēvija sauks!"

Vilnis.

Darbu tēvu druvai dosim, mīlestību — Latvijai.

Jauki skan šie vārdi. Vēl jaukāki tie top, kad mēs tos parādam darbos.

Katram mazpulka dalībniekam, katram jaunam cilvēkam vajadzētu sekot šiem vārdiem.

Ne gadi garantē valsts pastāvēšanas stiprumu, ilgumu un labklājību, bet gan

Gulbenes mazpulka diženais J. Melngailis savu lauciņu apsējot.

tās iedzīvotāji — pati tauta. Tāds ir valsts stiprums, kāda ir tautas ticība viņai, kāda ir tā mīlestība, ar kuŗu mēs pieķeramies savai dzimtenei un cik augstu un svētu turam viņas brīvību. Tādēļ arī jaunatnei jau laikus jāmācās pazīt divas lietas: darbs un dzimtenes mīlestība.

Kad pirms 15 gadiem mūsu zemkopji varēja stāties pie dzimtās zemes un sētas kopšanas, tad viss bija izpostīts, sagrauts, tranšejām sarakts. Bet tagad — nav vairs, kas liecinātu par pārdzīvotiem drausmu laikiem. Kā gan tas viss panākts? Un atbildēt še varam: ar neatlaidīgām pūlēm, ar darbu un centību.

Tāpēc, jaunatne, mācīsimies cienīt darbu. Tikai ar darbu un vēlreiz ar darbu ķersimies pie tēvu sētām. Tikai darbs var nest gaidīto svētību.

Un otrs — turēsim godā tos, kas nolikuši savas galvas par dzimto zemi. Cieņa pret tiem, kas nesuši upurus, ir cilvēka iekšējās skaidrības un viņa ticības labākā lieciniece.

Tāpēc, jaunatne — darbu tēvu druvām dosim, mīlestību — Latvijai!

R. Lāpītājs,
Stāmerienas mazpulka dalībnieks.

Annas, Alūksnes, Bejas un Mālupes mazpulku kopējā ekskursija.

Maija mēneša sanāksmē, Annas mazpulks nolēma sarīkot ekskursiju, lai tuvāk iepazītos ar dažām priekšzīmīgākām saimniecībām un apkārtnes dabas jaukumiem. Sazinoties ar apkārtējiem mazpulkiem, ekskursijā vēl piedalījās Alūksnes, Bejas un Mālupes mazpulku dalībnieki ar vadītājiem un daži apkārtējie lauksaimnieki. Sapulcēšanās vieta pie ekskursijas vadītāja agr. V. Dumpes bij. Annas muižā. Ekskursijā devamies 11. jūnijā pulkst. 6-šos rītā.

Pirmais ceļa posms — Jaunanna, un tad tālāk, baltzaļiem karogiem plīvojot, mūsu auto brauca gar Pededzes krāšņiem krastiem caur Liteni un apstājās otrā ceļa posmā Stāmerienā.

Stāmerienā Annas mazpulka vadītājs S. Stojažs pakavējās pie Stāmerienas vēsturiskiem notikumiem 1905. g. Apskatījām Stāmerienas grezno pareizticīgo baznīcu un pili.

No Stāmerienas ceļu turpinam uz bij. Stāmerienas mazpulka vadītāja Bombana saimniecību Stāmerienas pag. Bajāriem. Ar savu saimniecību mūs iepazīstina Bombana kgs, dodot vajadzīgos paskaidrojumus. Agrāk saimniecība piegriezusi lielāko vērību lopkopībai, bet tagad uzskatāma kā vispusīga saimniecība. Tuvāk apskatījām saimniecības seklo kūti ar skābbarības torni, ganāmpulku, augu mājiņu, siltās lecektis un vienkāršās, bet ērtās gaļas kaltes. Mūsu tālākais ceļš Gulbene. Gulbenē apskatījām drausmīgos pils pagrabus, Vaidu šķūni un Gulbenes baznīcu. Pie Gulbenes draudzes kritušo pieminēkļa, mazpulku dalībniekus uzrunāja Annas 6-klasīgas pamatskolas pr-ks J. Kārkliņš uzsvērdams, ka ir daudz vietas mūsu dzimtajā zemē Latvijā, kuŗas mums mūžam paliks svētas un mīļas. **Šinīs vietās mēs varam smelties spēkus mīlēt, cienīt un kopt ar asinīm pirkto dzimto zemi.** Kritušos varoņus godinot mazpulku dalībnieces nolika ziedus.

Nākošais ceļa mērķis E. Strautiņa dārzsaimniecība, — Jaungulbenes pag. Dreiņi. Ar plašo saimniecību mūs iepazīstināja pats Strautiņa kgs, dodot savus vērtīgos paskaidrojumus. Saimniecības kopplatība 135 pūrvietas. 35 pūrvietas aizņem kokaudzētava un augļu dārzs. Tuvāk apskatam seklo kūti, vēja rotoru, plašās siltumnīcas, augu mājas un lecektis. Parādīja mums saimniecības ieņēmumu un izdevumu diagrammas un norādīja uz grāmatvedības nozīmi saimniecībā.

Tālāk dodamies uz Jaungulbenes izmēģinājumu staciju. Izmēģinājumu stacijas vadītāji mūs iepazīstina ar stacijas vēsturi, tās nozīmi un nepieciešamību. Tad apskatam laboratoriju un dažādi ierīkotos laukkopības izmēģinājumus. Šeit ir ļoti daudz ko redzēt un mācīties. Apmeklējām vēl arī Cesvaini un tad — uz mājām gar Druvienu, Tirzu, Lizumu, Velēnu, Lejasciemu, Zeltiņiem, Kalncempjiem un Ati uz Annu. Tautas dziesmām skanot Annu sasniedzām tikai agrā rīta stundā.

O. Skudra,
Annas mazpulka diženais.

Es darīšu . . .

(Ekskursijas iespaidi.)

Saulains rīts. Mazpulka biedri ar pacilātu gara stāvokli sapulcējās, lai varētu doties ceļā un vērot to, cik daudz cilvēks var sasniegt ar darba mīlestību, ticību uz darbu un neizsīkstošu enerģiju. Mēs visi devāmies uz Kauguru pagasta Mičkēniem. Mičkēnu mājās saimnieko Oskars Enzeliņš ar kundzi. Abi studējuši lauksaimniecību.

Mičkēnu zemes kopplatība pāri par 250 pūrv. No tām 85 pūrv. aramzemes, 55 pūrv. pļavu, pārējā mežs. Kultivētu un meliorētu pļavu saimniecībā pavisam 25 pūrv. Visu kultivēto pļavu sienu izlieto saimniecībā.

Pļavu meliorēšana iesākta 1928. gadā. Pļavas mēslo ar kompostu un mākslīgiem mēsliem. Pļavās labākais zelmenis sasniegts ne arot, bet ecējot un zāļu sēklu piesējot. Caurmēra raža no pūrvietas pirmās zāles ap 1000 kg. Pirmā mēslotā pļava, kuŗa savu labo zelmeni attīstījusi dabīgi, ir 4 pūrvietas liela un tā savu augšanu un kuplo siena ražu dod jau 30 gadus. Lauki visi meliorēti, labi strādāti, tīri no nezālēm un caurmēra raža labībām 15 pūri no pūrvietas.

Kartupeļu raža sniedzas 200 pūru no pūrv. Lopbarības bietes stāda 1½—2 pūrv. Biešu raža 800 pūru.

Liela vērība piegriezta arī lopkopībai. Plašie āboliņa lauki un mēslotās pļavas dod iespēju saimniecībā uzturēt līdz 35 liellopu. Saimniecības apstrādāšanai tiek turēti 5 zirgi. Patreiz saimniecībā ir 16 slaucamas govis, 7 teles un 2 buļļi, no kuŗiem viens cēlies no P. Mūrnieka saimniecības Lizumā un ir Elsta Rozelinda dēls, otrs mazākais no Jaunpiebalgas Delfa Rislonga un Gunara Reksa meitas dēls. No visa ganamā pulka 15 tīrsugas lopi, pārējie pēdējo pakāpju krustojumi. Sevišķi skaistas ir saimniecībā 6 gadus ilgi kalpojušā buļļa Gunis-Gunara meitas, kuŗas kaut gan cēlušās no dažādām mātēm, tomēr pēc ārējā izskata stipri līdzīgas.

Enzeliņa un viņa kundzes lielie, īsā laika sasniegumi izskaidrojami ar lielo darba mīlestību un ciešu pieķeršanos dzimtai zemei. Viņi ir saimnieki, kuŗi saka: „Es darīšu," bet nevis: „es gribētu darīt." Tamdēļ arī viss tas, ko viņi sākuši, tik īsā laikā labi izdevies. Jāatzīmē arī tas, ka viņi abi studējuši un tomēr nākuši strādāt to zemi, kuŗu tēvu tēvi asinīm izpirkuši. Mūsu laikos ir daudzi tādi, kuŗi kaunās no zemnieka vārda.

Labas sekmes turpmākos darba gados!

Anna Markova,
Mūrmuižas mazpulka dalībniece.

Vientulība.

Metas **Ešerich skice.**

Cilvēks nekad nav viens. Sevišķi tad ne, kad viņš pats sev visvairāk šķietas vientuļš. Tādos brīžos cilvēks pievēršas pats sev, redz un vēro sevi tā, kā to citu klātbūtnē nekad nav darījis.

Asāk ausīs tad ieskanas arī trokšņi, gan tie, kas ārā, gan tie, kas sadzirdami telpās. Atskan kautkur suņa rējiens, gana dziesma, vai arī turpat istabā sienā kāds grauzējs sit savu vienmuļo,pulkstenim līdzīgo takti. Un tad vecais, lielais sienas pulkstens. Cik mierīgiem gausiem un skanīgiem soļiem viņš iet pakaļ laikam...

Lejnieku mājās abas māsas šodien bija vienas. Viena sēdēja uz krēsla un rokās turēja grāmatu. Otra aplaistīja savas puķes. Brīdi pa brītiņam viena teica kādu vārdu, otra mēchaniski atbildēja, lai jau nākošā mirklī aizmirstu, kas viņai jautāts un ko viņa teikusi.

Novītušās lapas, ko Velta bija noplūkusi no puķu kātiem, viegli čabēja viņas rokās. Frida pāršķīra dažas lapas un tad nelasījusi, raudzījās prom.

„Tā bija salda, sapņaina vientulība..." viņa beidzot izlasīja šo teikumu vēl reiz. Iegaumēja arī lapas pusi — 113.

Māsa izgāja un atkal ienāca. Iznesa lejkannu blakus istabā. Tad paņēma virsdrēbes. Noņēmusi priekšautu viņa aizgāja pie spoguļa un sakārtoja matus.

Frida paskatījās māsā. Kur gan viņa tagad ies? Mazs zirneklītis rāpās viņai pa apģērbu.

„Nāc šurp!" sacīja Frida.

„Es?"

„Nu jā, tu — kas gan cits?"

Velta aprāvās un negribot paskatījās istabas tumšākajā kaktā. Tad viņa iesmējās un piegāja māsai.

„Nu, kas tad man ir?"

„Mazs zirneklītis. Tā — nu viņš ir prom!"

Frida zirneklīti bij noņēmusi un gribēja to izmest pa logu. Bet mazais, veiklais dzīvnieks izvairījās un pa tievu neredzamu pavedienu slīdēja lejup. Krēslā izskatījās tā, itkā viņš šūpotos gaisā.

Abas meitenes reizē iekliedzās. Frida atrāva atpakaļ savu izstiepto roku. Bet zirneklis pa to laiku jau bija uz grīdas un nemanīts aizskrēja.

„Kur viņš palika? Es vairs neredzu."

„Ak, lai jau iet!" Teica Frida un pēkšņi, itkā satrūkās, kā būtu nepatīkami bijis dzirdēt pašai savu balsi.

Velta pacilāja lakatiņu un nolika to atkal atpakaļ uz galda stūra.

„Vai nelīst jau? Kur tad tu iesi?"

„Ak, es jau nekur tālu negribēju iet."

„Nu, tad paliec mājās!" Frida atvieglоti iesaucās.

„Nu, un ko mēs darīsim?"

„Papļāpāsim, padziedāsim. Lalalaā—"

„Nē, tas ir briesmīgi."

Abas meitenes klusēja. Ārā lija. Viss bija kā kādā pelēkā plīvurā ietīts. Arī sētā tagad viss bija klusi.

Tik — tik — tik — tik... „Cik briesmīgi gan tas vecais pulkstens klab!" Frida piegāja un apturēja pendeli.

„Ak tu Dievs, ko tad tu tur dari!"

Vēja dzirnavas laukos.

„Man nepatīk, ka viņš tik stipri tikšķ."

Tagad istabā valdīja īsts nāves klusums.

Pēkšņi Velta paņēma savas virsdrēbes, lietus sargu un taisījās uz durvju pusi. „Uz redzēšanos! Es tomēr iešu! Lietus sāk pārstāt!"

Steidzīgi aizvērās durvis.

„Uz redzēšanos!" noteica Frida.

Ārā tomēr spēcīgi lija. Pēc brītiņa Frida piecēlās un palaida pulksteni. Tad iededzināja lampu. Visu to viņa darīja ar tādu mieru, ar tādu apzinātu gribu, ka tikai kaut kam nepieskārtos, ka kaut ko še istabā neiztraucētu.

Kaut ko? Jā, kas tad bija šis „kaut kas?" kas, likās, no visiem istabas stūriem lūrējās pretī. —

Sametās bailes. Ak, kamdēļ māsa gan vēl nenāca?

Frida piegāja pie loga. Lietus tiešām pārstāja. Tā tad — arī māsa paliks ilgāk pie kaimiņiem. Frida pacēla krēslu tuvāk galdam. Viņa gribēja lasīt. Bet tad paskatījās spogulī un apstājās. Tur bija viņa pati. Viņa pati skatījās sevī, savā sejā, savā pierē. — Skatīja sevi, kura tik ļoti vēlējās dzīvi piepildīt ar skaistumu dvēselei. Jā, tā tak bija viņa, viņa pati...

Kaut kas viegls, viegls piepildīja istabu. Frida apsēdās un skatīdamās tumšu ēnu pilnajā istabas kaktā, redzēja acu priekšā paveramies saulainu dienu... Redzēja sevi strādājam, redzēja kuplojam un ziedos viļņojam pļavu, rudzu lauku... Kaut kur gāja cilvēki, jautri, smaidīgi. Starp čalotājiem bija arī viņa: smaidoša, enerģijas un darba prieka pilna.

Kaut kur pār viņu pletās kāds dziļš miers. Nebija vairs ne vientulības, nedz baiļu. Viss, viss vērsās sevī, vērsās dziļumā un likās tā, itkā viss skaidrāks būtu kļuvis, kas līdz šim vēl bija neskaidrs.

„Cik labi!" izdvesa Frida.

Aiz durvīm atskanēja smiekli, valodas. Pārnāca māsa un viņai līdzi kaimiņu jaunieši.

„Savādi" — Frida domāja pati pie sevis. „Kaut viņi vēl nebūtu nākuši... Vēl tikai mazu brīdi... Bet — lai arī nāk! Es taču tagad esmu atradusi gara īsto mājvietu."

Frida, kā kādu dārgumu savā apziņā paslēpdama šo jauno atzinumu, ar smaidošu un mierīgu seju izgāja māsai pretī.

Maksis valsts bibliotekā.

Džo Reslera humoreska.

Maksis bija pilsētas zēns. Mācījās kā nu kuro dienu. Ja bija siltāks laiks, negribējās sēdēt pie grāmatas. Atstāja un aizgāja. Ja dzestrais vējš iedzina istabā, palasīja arī šo to.

Kādu dienu bija jāraksta uzdevums. Bet Maksis nezināja kā raksta vārdu „simpatijas". Vai jāraksta sākumā burts „s" vai „z".

Maksim konverzācijas vārdnīcas mājās nebija, nopirkt viņš to arī nevarēja. Tadēļ viņš saņēmās un sacīja pats sev: „Es taču arī vienreiz varu aiziet uz pilsētas biblioteku, tāpat kā mans klases biedrs Krūmiņš, kurš vienmēr nes mājās grāmatas no bibliotekām un lasa."

Maksis uzvilka mēteli un tūliņ devās tieši uz valsts biblioteku.

Durvju sargs viņu neuzticīgi uzlūkoja un jautāja:

„Kurp jūs ejat?"

„Uz valsts biblioteku."

„Lūdzu, trešā stāvā pa labi."

Tiklīdz Maksis bija ticis durvju iekšpusē un gribēja doties augšā pa trepēm, kāds viņam uzsauca: „Virsdrēbes jāatstāj šeit."

„Bet atvainojat, es taču tikai drusku — vienu vārdu paskatīšos un tūliņ došos atpakaļ," runāja Maksis.

„Es jau jums teicu. virsdrēbes jāatstāj šeit," neatlaidīgi turpināja kāds vīrs.

„Bet". . .

„Virsdrēbes jāatstāj šeit. Še būs jūsu numurs."

Maksis novilka mēteli un tad dēvās augšā pa trepēm, bibliotekā.

Tur atkal kāds slaids jauneklis viņam pretī un jautā:

„Kur jūs?"

„Uz biblioteku," atbild Maksis.

„Jā,te jau viņa ir, bet ko tad jūs vēlaties še?"

„Gribu drusku paskatīties."

„Ko paskatīties?"

„Vienu vārdu konverzācijas vārdnīcā."

„Tā tad jūs gribat še lasīt?"

„Jā."

„Lasāmā zāle trešajās durvīs pa kreisi."

Maksis, kā jau norādīts, devās uz lasāmo zāli. Bet tur viņam neklājās labāk. Tūliņ pie durvīm viņam atkal kāds uzprasīja:

„Jūsu karte?"

„Kāda karte?" neapmierināti ievaicājās Maksis.

„Lasītāja karte."

„Man nav tādas lasītāja kartes."

„Bez lasītāja kartiņas jūs še nedrīkstat nākt. Lasītāja karti jums izrakstīs otrā stāvā pa labi — 39. istabā."

„Jā, bet es taču gribu paskatīties tikai vienu vārdu. Vienu pašu vārdu."

„Lūdzu, ejat lejā pēc lasītāja kartiņas."

Lauku aleja.

Otrā stāvā nokāpis, Maksis jautāja:

„Vai es varētu saņemt lasītāja karti?“

„Uz mēnesi, vai gadu?“

„Nē, uz vienu dienu.“

„Jā, kurai dienai tad?“

„Šodienai.“

„To nevar. Lasāmkartes mēs izrakstām tikai no rīta.“

„Bet kamdēļ tad jums birojs vēl atvērts.“

„Tiem nolūkiem, ja kādam steidzīgi vajadzīga karte.“

„Nu, man taču karte vajadzīga ļoti steidzīgi.“

„Uzrādat apliecību, ka tā jums tiešām steidzīgi vajadzīga.“

„Bet, kungi, man tak vajaga leksikona. Es gribu tur paskatīties tikai vienu vienīgu vārdu. Un to man steidzīgi vajaga.“

„Tad tak jums nav vajadzīga arī nekāda lasītāja kartiņa.“

„Kā? Mani taču nelaiž lasāmā zālē.“

„Jā, jā, pareizi! Bet jūs taču arī nemaz negribat lasīt, vienīgi ieskatīties konverzācijas vārdnīcā. Tas jums nemaz arī nav jādara lasāmzālē, bet jūs varat ieiet etimoloģijas kabinetā — pirmā stāvā, 22. istabā.

Maksis devās lejā. „Vai es varētu paskatīties konverzācijas vārdnīcā?“

„Jā, tikai tad parakstāties, lūdzu, uz šīs zīmītes.“

„Kur tad es varētu saņemt grāmatu?“

„Griežaties tur pie tā kunga,“ runātājs norādīja uz otru galdu.

„Vai es varētu lūgt konverzācijas vārdnīcu?“

„Kādu jūs vēlaties?“

„Kā? Kādu?“

„Nu mums taču ir lielā, vispārējā konverzācijas vārdnīca, mazā konverzācijas vārdnīca, etimoloģijas leksikons un dažādas speciālas vārdnīcas.“

„Tad dodiet man, lūdzu, vispārējo konverzācijas vārdnīcu.“

„Kādu sējumu?“

„Kādu sējumu? Man vajaga grāmatu, kur būtu iespiests vārds „simpatija.“

„Ak tā. Tad ar burtu „s,“ „norūca bibliotekārs un pasniedza Maksim grāmatu.“

Beidzot kārotā grāmata bija rokās un Maksis lasīja:

„Simpatijas — līdzjušana, līdzi priecāšanās, nepiespiesta līdzdalība atsevišķu personu dzīvē, lietās, vai arī valstiskos pasākumos.“

Austrālijas lielākā pilsēta Sidneja.

Austrālijas dienvidrietumu daļas apgabalā, kuŗu dēvē par Jauno Dienvid-Velsu, kalnu ielenkta, tuvu jūŗas krastam atrodas S i d n e j a (arī Sidni) šī apgabala lielākā pilsēta.

Šī pilsēta, salīdzinot ar viņas kaimiņienēm un tuvākajiem rūpniecības centriem, izskatas tā, itkā viņa būtu domāta tikai kulturālām un reprezentācijas vajadzībām. Sidni pilsētai ir lieliska osta, kas spētu uzņemt savos ūdeņos visas pasaules tirdzniecības kuģus, bet pašas pilsētas apkārtne tik neauglīga, ka trūkst zemes pat dārzāju lauku un piensaimniecības fermu ierīkošanai. Toties šī apkārtne ļoti bagāta dabas jaukumiem un sevišķi krāšņs ir Port-Džeksona jūŗas līcis, kas der Sidnejai par ostu un viņas jaunatnei par ūdens sporta arēnu.

Pilsētai ziemeļos atrodas klintis, uz kuŗu sienām redzami īpatnēji Austrālijas iedzimto zīmējumi. Pilsētas tuvumā ierīkotas plašas austeru audzētavas.

Pati pilsēta aizņem milzīgu zemes platību, jo še gandrīz katram viņas pilsonim ir māja un dārzs ap to. Pilsētas centrā redz milzīgus Ņujorkas un Čikagas tipa „debesskrāpjus,“ 20 līdz 30 stāviem augstumā. — Ļoti plaši un skaisti ir Sidnejas parki, sevišķi viņas botāniskais dārzs, kur

Skats uz pilsētu no putnu lidojumiem.

bez pašas Austrālijas augiem, sastopami vai visu pasaules daļu augu pārstāvji. Pilsētā daudz bulvāri. Tie visi palmām apstādīti. Jūras piekrastē vasarnīcu rajons, priekšpilsētas un peldvietas.

Ostā mutuļo liela rosība. Darbojas ceļamie krāni, tvaikoņi iekrauj un izkrauj preces, un milzīgās noliktavas ir pilnas Austrālijas lauksaimniecības ražojumiem: vilnu, ādām, kviešiem. Gaļu uzglabā speciālās saldētavās. Blakus fabriku rajonam plešas strādnieku kvartāli. Pilsētai ir plaša dzelzs un mašīnu rūpniecība, arī daudzas vilnas austuves. Pilsētas dienvidrietumos daudz apelsīnu dārzu; ziedonī šo dārzu smarža manama kilometriem tālu. Neraugoties uz daudzajām fabrikām, Sidnejas dzīvības centrs tomēr ir osta, nevis fabriku priekšpilsētas.

Sidneja ir arī Austrum-Austrālijas garīgais centrs, ar daudziem mūzejiem, bibliotekām. Milzīgu platību aizņem ūniversitātes ēkas ar lielām laboratorijām, darba telpām un dažādu kolekciju glabātuvēm. Pilsētai ir arī plašas gleznu galerijas un mākslas mūzeji.

Visai Sidnejai rietumos stiepjas garām Zilie kalni. Zilie kalni bagāti nepārejamām aizām, ļoti skaistām dabas ainavām un tik grūti pārejami, ka angļu kolonisti un valdība veselus 25 gadus velti meklēja ceļu, kas vestu pāri šiem kalniem Marre un Darlingas upju baseinā. Ikgadus gāja meklēt šo ceļu vairākas ekspedīcijas, stipri un visās briesmās rūdīti vīri, ar cērtamiem nažiem un cirvjiem lauzdami sev ceļu cauri ieleju džungļiem, lai beigās atdurtos pret pāris 100 metru augstu klinšu sienu. (Tikai 1813. g. angļiem izdodas rast pirmo ceļu pāri kalnu grēdām.)

Zilie kalni vēl tagad gandrīz pilnīgi neapdzīvoti. Vienīgās cilvēku mītnes še viesnīcas, kas celtas tūristu vajadzībām. Šie kalni, kas visi vēl atrodas pirmātnējās dabas varā, plešās tikai simts kilometru tālu no Sidni lielpilsētas, ir savienoti ar to teicamiem automobiļu ceļiem un palikuši par vietu, kur svētdienā no pilsētas izbrauc tūkstošiem zaļumnieku.

Nākdams no Sidni pilsētas, Zilajiem kalniem cauri iet dzelzceļš. Kalnu otrā pusē tas pagriežas pret ziemeļiem un dodas iekšā līdzenumos, kuru centrs ir Burke pilsēta. Pie Durbo pilsētiņas šī līnija uzņem otru dzelzsceļa līniju, kas nāk no Jaun-Anglijas kalnu ķēdes rietumu malas. Šis dzelzceļu mezgls ir padarījis Durbo par Jaunās Dienvid-Velsas pakalnu joslas ziemeļu daļu.

Visa šī pakalnu josla ir teicama kviešu zeme, tādēļ to dibināti arī dēvē par Austrālijas lauksaimniecības centru. Te nevien teicami padodas kvieši, bet ganās arī sugas aitas, kas ražo labāko vilnu pasaulē. 60% no visām Jaunās Dienvid-Velsas aitām ganās šajā pakalnu joslā, bet aitu kopskaits tajā kolonijā sniedzās līdz 50 miljoniem. Kā par brīnumu šajā apgabalā nav lielāku centru, jo tādiem neļauj attīstīties Sidnejas lielpilsētas tuvums. —

GRĀMATU APSKATS.

Aleksandrs Grīns — **„Dvēseļu putenis"** I., II. un III. daļa, — paju sab. „Zemnieka Domas" izdevumā.

Pagājušā gadā iznāca Aleksandra Grīna lielā romāna „Dvēseļu putenis" pirmā daļa. Drīz tai sekoja otrā un šogad arī trešā daļa. „Dvēseļu puteni" sabiedrība uzņēma ar lielu atsaucību, saskatīdama tur savas tautas tuvās pagātnes sāpju un uzvaru ceļus.

Bet ko gan īsti jaunatne lai meklē un atrod šajās grāmatās? Tikai spēcīgos cīņu aprakstus, kas ar savu patiesību apmulsina mūs, notikumu gaitu un norisi, kas strauja savā plūdumā, tāda, kāda tā tikai kara laikā varēja būt? Vai tikai to?

Labākas izpratnes dēļ atzīmēsim tikai dažas rindas no pirmās daļas. Tur 27. l. p. ir šāda vieta: „Saimnieces atvadīdamās no mājām, ņem līdzi atslēgas, šos vecvecos Latvijas saimnieču amata simbolus, kuŗus pārcilājot Latgales ciemā, vai tālā Krievzemes sādžā, tās atcerēsies savus laidarus,

kas reiz bija pilni ragainu platu galvu, mierīgas gremošanas... Viņām neizies no prāta klētis, kuŗu apcirkņi rudeņos piebērti līdz grodu malām, dvašoja spēcīgo rudzu smaržu, miežu maigo saldumu un auzu elpu, kuŗai vēl lipa klāt kulšanas putekļi..."

Svešā pasaules malā latvju saimniece glabā savas sētas atslēgas kā smagu zeltu, — arī tad, ja labi zina, ka ēkas, starp kuŗām staigājot aiztecējuši viņas mūža gadi, jau izplēnējušas uguns liesmās, vai granātu noslaucītas no zemes virsus."

Turpat nedaudz tālāk, par bēgļu gaitām šāds tēlojums: „Tēvs atdod Jurītim (vecājam kalpam, kas visu mūžu nodzīvojis Vanagu mājās) visas atslēgas, un tad sniedz, atvadīdamies roku šim vīram, kuŗš bērnībā to mācījis jāt pieguļā, un vēlāk ierādījis visus darbus, kas jāprot zemnieka cilvēkam. — Ilgi viņi tur stāv, turēdami sadotas savas sarepējušās plaukstas un Jurītim trīc sirmā galva, laižot asaraiņu skatu pāri vezumu rindai, rāmajām govju pierēm un aizgājēju augumiem."

Šie pāris citējumi vien jau mums rāda, ka aiz notikumiem stāv kāda dziļi tverta izjūtu pasaule. Tur latvju saimniece, kas tik dvēselīgi mīl savas mājas, tur latvju tēvs, kas saaudzis ne tikai ar saviem laukiem un tīrumiem, bet arī ar saviem gājējiem. Kādas stipras, itkā vienas ģimenes saites vienojušas visus mājas iemītniekus, nezdamas svētību i saimniekam, i gājējam.

Ļaudis, kas tā mīlējuši savu zemi, tie tad arī vairs citādi nevarēja, kā vien klausīt aicinājumam: „Jūs, vidzemnieki un latgalieši, kas druvās vēl izskapti cilājat, un jūs, kurzemnieki, kam arkli jau atstāti tēvu tīrumos, — apmainat izkaptis un arklus pret kareivju zobenu! Jo vairāk mēs esam zaudējuši, jo vairāk mums jāatgūst." — Ar degošu sirdi varēja sekot šim aicinājumam, lai tad nonāktu reiz pie ziemas svētku kaujām, par ko stāsta romāna otrā daļa.

Še aprakstītas latvju strēlnieku cīņas un pulku kauju gaitas. Tās ir tumšas, nāves apdvēstas lapas puses, kas stāsta par mūsu labāko cīnītāju uzupurēšanos un pašaizliedzību, nonākot beigās pie kādas lielas un vecas patiesības — nav lielākas mīlestības par to, kuŗa liek atdot dzīvību par tēvu zemi.

Šī pati dzimtenes mīlestības ideja skan cauri visai romāna trešai daļai, skaŗot zaļās armijas cīņas. Cēsu un bermontiešu kaujas, kas risinātas ar tādu pašu spraigumu un patiesīgumu. Ne tikai vēsturiski notikumi, bet latvju sirds un domas še runā katrā lapas pusē.

Un šī latvju sirds un latvju doma lai ir tā, ko jaunatnei jāmācās saskatīt šajā grāmatā, saskatīt un vērtēt. Jo lielus notikumus virza, mūs pašus lielus padara vienīgi lielas dziļas izjūtas, savas zemes un savas tautas nebeidzamā mīlestība.

A. R.

ŠIS, TAS — ZINĀŠANAI.

„Neuzskati nekad pieklājīgu izturešanos par svētdienas tērpu, kuŗu mēs uzģērbjam aizbraukdami viesos, iziedami sabiedrībā, bet mājās pārnākuši novelkam un noliekam skapjos."

Ja ieskatāmies šo vārdu saturā, tad pirmā brīdī var rasties jautājums, vai tad dzīvē, vai sabiedrībā tā vispār var būt, ka cilvēki, kuŗu izturēšanās nevainojama, var to nomest kā kādu tērpu un kļūt pavisam citādi, var smalkjūtības vietā būt nesaudzīgi, izturēties rupji un nepieklājīgi?

Tas liekas gan neticami. Bet vajaga tikai paskatīties, vajaga tikai drusku vērot dzīvi un turpat savu tuvāko apkārtni, lai ieraudzītu kādu citu patiesību. Ir neskaitāmi daudz cilvēku, kuŗi svešu sabiedrībā pat spīd ar savu labo izturēšanos. Viņi vienmēr laipni, vienmēr izpalīdzīgi. Nekad nerunā asus vārdus, nedz arī saka skarbus apvainojumus. Bet tiklīdz šie cilvēki atgriežas savās mājās, savējo vidū,

tā viņiem tūdaļ pazūd laipnais vaigs. Tā vietā valda īgnums, nervozitāte. Mīļu vārdu vietā dzirdami asumi un pārmetumi. Neiecietība aizēno katru smalkjūtību.

Gluži to pašu nācies novērot skolu jaunatnes dzīvē. Skolotāju, vai vienas otras citas ievērojamākas personas klātbūtnē skolēni izturās pieklājīgi, bet tiklīdz no acīm nost, sākas kaut kas pavisam neparasts.

Gadījies redzēt pat tādus skatus, ka skolēni nekautrīgi un neglīti izturas pret veciem cilvēkiem, tos visādi ķircinādami skraida tiem apkārt kā mazi kucēni, riedami cilvēku.

Dažam tādam zēnam pat liekas, ka viņš būtu izdarījis lielu varoņdarbu, aizskārdams neglītiem vai asiem vārdiem citus cilvēkus. Tak šī „varonība" nav nekas cits, kā vien pilnīgs audzināšanas un smalkjūtības trūkums.

Kamēr pašam „varonim" liekas, ka viņš izdarījis „lielu darbu", citiem, kaunā par viņu, jānovēršas no šiem skatiem.

Tādēļ, mazpulku jaunatne, uz kuŗu liktas tik lielas cerības ne tikai tīri praktiskā laukā, bet arī kā uz krietniem, godīgiem un smalkjūtīgiem cilvēkiem, nedrīkst nekad aizmirst jau minētos vārdus, ka uz pieklājību, uz pieklājīgu izturēšanos nevaram noraudzīties kā uz svētdienas drānām. Šīs drānas jāvalkā katru dienu un viņas jātur tīras un kārtīgas.

„No visa cilvēks var izbēgt un izvairīties, tikai no cilvēkiem nekad." —

Mēs nedzīvojam vieni, bet ģimenē. No turienes ejam sabiedrībā, kuŗa bieži vien var sasniegt cilvēku skaita ziņā lielu plašumu.

Pat klosteru sienās ieslēgušies, mēs nevarētu būt pilnīgi vieni. Varbūt, ka vienīgi tuksnešu vai lielu mūža mežu dziļumos mēs varētu noslēgties no viņiem.

Ja tas tā, tad mums arī jāzin, ka tāpat kā mums savā dzīvē ir kādas prasības, ir zināmu tiesību sajūta, tā tas ir arī citiem cilvēkiem. No šīs cilvēku saskaršanās tad arī ir izaugušas tā saucamās sadzīves formas, kas ļauj mums visiem kopīgi dzīvot un dzīvot tomēr katram savu dzīvi.

No tā apstākļa, ka mēs nekur nevaram izbēgt no cilvēkiem, izaug un izveidojas tādas īpašības, kā iecietība, izpalīdzība, saudzība. Un šīs ir arī tās galvenās īpašības, kas mums pašiem sevī jāaudzina un jāizkopj, jo ne tikai mēs vēlamies un gribam, lai mūs kāds saudzē, lai ir iecietīgs ar mums un mūsu kļūdām, tādiem pat jābūt arī mums pret citiem saviem līdzcilvēkiem.

Jaunpiebalgas — Silzemes mazpulka dalībnieki savā ražojumu apskatē, 1933. g. rudenī.

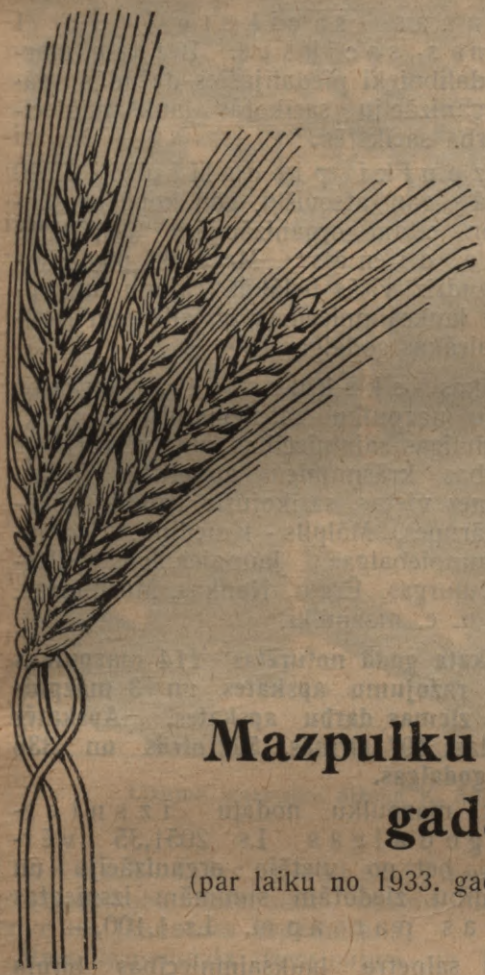

Mazpulku ceturtā darbības gada pārskats

(par laiku no 1933. gada 1. maija līdz 1934. g. 1. maijam).

Pārskata gada sākumā Latvijas Lauksaimniecības Centrālbiedrības mazpulku nodaļā bija reģistrēti **128** mazpulki ar **2117** dalībniekiem — 1282 zēniem un 835 meitenēm. Pēc apgabaliem mazpulki sadalījās: Kurzemē — **28**, Latgalē — **10**, Vidzemē — **66** un Zemgalē — **24**.

1933. gada vasarā L. L. C. mazpulku nodaļas pārziņā un vadībā aktīvi darbojās 123 mazpulķi ar 1976 dalībniekiem Vidzemes, Kurzemes un Latgales apgabalos. Zemgales apgabala mazpulki laikā no 1933. g. 15. jūlija līdz 1934. g. 28. aprīlim, sakarā ar Saeimas budžeta kommisijas lēmumu, bija nodoti Zemgales Lauksaimniecības Centrālbiedrības atsevišķā pārziņā un vadībā, bet pēc 1934. g. 28. aprīļa, kad stājās spēkā Zemkopības ministŗa apstiprinātie „Noteikumi par mazpulkiem" (Publ. „Valdības Vēstnesī" Nr. 94 1934. g. 28. aprīlī), visi Latvijas mazpulki, kuŗi darbojās apgabalu centrālo lauksaimniecības organizāciju vadībā, nāca Latvijas Lauksaimniecības Centrālbiedrības pārziņā. Pārskata gada beigās Latvijas Lauksaimniecības Centrālbiedrības mazpulku nodaļā bija reģistrēti jau **316** mazpulki ar **4893** dalībniekiem. Lielākā daļa mazpulku dalībnieku (apm. 80%) ir skolu jaunatne, galvenā kārtā pamatskolnieki. Apm. 90% no visiem mazpulkiem pastāv pie pamatskolām un mazpulku vadītāji ir skolotāji. Lauku skolu jaunatne, apvienota mazpulkos, savu vasaras brīvlaiku izlieto praktiskā lauksaimniecības darbā, līdz ar to iegūstot sev spēku, dzīves prieku un ga-

rīgu atpūtu, kas savukārt sekmē skolas darbus ziemā.

Mazpulku dalībnieku darbība izpaužas dažādās nozarēs. 1933. gada vasarā Latvijas Lauksaimniecības Centrālbiedrības mazpulku nodaļā apvienoto **1976** dalībnieku darbību raksturo skaitļi.

Dārzājus (gurķus, tomātus, kāpostus, ķirbju su. c.) audzēja 1189 dalībnieki; cukurbietes — 492 d.; kartupeļus — 62 d.: lopbarības sakņaugus — 477 d.; labības — 67 d.; pļavu kultūrzāles sēklai — 60 d,; ārstniecības augus — 109 d.; rozes — 30 d.; dārzāju sēklas — 58 d. un vistas — 110 dalībnieki.

Bez tam vairākos mazpulkos kā blakus kultūras audzēja ābelītes un ogulājus.

Visi mazpulki kopā apstrādājuši **40,6** hektāru lielu zemes platību.

Visu mazpulku ražojumu kopvērtība **Ls 69.585,20**; kopējie izdevumi **Ls 24.700.—**; kopējā peļņa **Ls 44.885,20. Katrs mazpulka dalībnieks caurmērā nopelnījis Ls 22.69 un apstrādājis 205,5 kv. m. lielu lauciņu.**

Pārskata gadā **mazpulkos caurmērā ražots: kartupeļi — 301 kv. no ha; cukurbietes — 282 kv. no ha; lopbarības bietes — 690 kv. no ha; kāposti — 504 kv. no ha; pļavu auzene sēklai — 569 kv. no ha.**

Pavasarī, lauku darbus uzsākot, visos mazpulkos noturētas instruēšanas sanāksmes, kuŗas vadīja mazpulku nodaļas darbinieki, vai arī vietējie agronomiskie darbinieki un lauksaimniecības skolu skolotāji. Pārskata gada vasarā visus mazpulkus apmeklēja nodaļas darbinieki un mazpulku dalībnieku sanāksmēs pārbaudīja mazpulku darbību, dodot dalībniekiem arī vajadzīgos paskaidrojumus kultūraugu apkopšanā, kaitekļu apkaŗošanā, grāmatvedības izpildīšanā u. t. t., kā arī kopēji apmeklēja dalībnieku saimniecības, aizrādot uz vietas panākumu vai arī neveiksmju iemeslus.

Mazpulkos sarīkotas 10 sakņaugu retināšanas un kaplēšanas sacīkstes, 6 cukurbiešu novākšanas sacīkstes un 1 aršanas sacīkste. Bez tam mazpulku dalībnieki piedalījušies dažādās pārējo organizāciju sarīkotās lauksaimniecības darba sacīkstēs.

Mazpulki piedalījušies 70 vietās gan atsevišķi, gan kopā ar skolām un citām organizācijām vispārējās „meža dienās". Mazpulki piedalījušies gandrīz visās lielākās rajonu un apgabalu lauksaimniecības izstādēs un ieguvuši vairākas godalgas.

Lielākas ekskursijas, apskatot kaimiņu mazpulku sasniegumus, gan arī priekšzīmīgas saimniecības un vēsturiskas un dabas krāšņumiem apveltītas mūsu dzimtenes vietas, sarīkojuši: Tadaiķu, Šķēdes, Mārupes, Mālpils - Kniediņu, Sedmales, Jaunpiebalgas, Jaunpiebalgas - Silzemes, Umurgas, Ērgļu, Rankas, Mūrmuižas, Allažu u. c. mazpulki.

Pārskata gadā noturētas 114 mazpulkos rudens ražojumu apskates un 3 mazpulkos — ziemas darbu apskates. Apskatēs piešķirtas: 197 pirmās, 502 otrās un 336 trešās godalgas.

Caur mazpulku nodaļu izsniegtas godalgas Ls 2051,35 vērtībā, bet no vietējo organizāciju un pašvaldību ziedotām summām izsniegtas balvas par apm. Ls 1.100,—.

Čiles salpetra lauksaimniecības biroja 1933. g. sarīkotā lielākās lopbarības bietes un lielākās kāpostgalviņas konkursā mazpulku dalībnieki ieguva vairākas godalgas Ls 205,— vērtībā.

Mazpulku nodaļas darbinieki noturējuši mazpulkos uz vietām **192** priekšlasījumus par mazpulku darbību, nozīmi un jaunatnes audzināšanu, kuŗos piedalījušies **17.808** klausītāju. Bez tam sarīkoti **16** augļu un dārzāju pārstrādāšanas kursi ar **183** dalībniekiem, **3** rokdarbu un aušanas kursi ar **30** dal.; **3** mājas izdaiļošanas kursi ar **52** dalībniekiem un **7** mājas amatniecības kursi ar **86** dalībniekiem. Mazpulku nodaļas vadītājs nolasījis ra-

Lizuma mazpulka diženā K. Sebris pasniedz ziedus Ministru Prezidentam.

diofonā 4 priekšlasījumus, propagandējot mazpulku nozīmi lauku dzīvē un jaunatnes audzināšanā.

Mazpulku nodaļa ierosinājusi un Izglītības ministrija piekritusi, dodot apkārtrakstu skolām caur tautskolu inspektoriem, ka pie visām pamatskolām vēlams nodibināt mazpulkus.

1934. g. 17. martā mazpulku nodaļa sarīkoja mazpulku radio stundu, kur Zemnieku Drāmas teātŗa aktieri izpildīja rakstnieces Ausmas Rogas un Krustpils mazpulka dalībnieka J. Kalnejais sarakstīto sarunu par mazpulku dzīvi „Gandrīz katrā Latvijas stūrī", „Zemes spēka" koris dir. J. Norviļa vadībā nodziedāja mazpulku himnu un Nurmižu un Ķekavas mazpulku dalībnieki nolasīja pašsacerētus dzejoļus.

1934. g. 24. un 25. martā notika Kurzemes mazpulku sanāksme Liepājā, kur izraudzīja Kurzemes mazpulku diženos: 1) **Kārli Eņģelis — Durbes** mazpulkā; 2) **Jāni Lagzdiņš — Jūrkalnes** mazpulkā; 3) **Zelmu Plāciņš — Kazdangas** mazpulkā; 4) **Albertu Lagzdiņš — Kr. Valdemāra** mazpulkā un 5) **Līnu Pupainis — Šķēdes** mazpulkā.

1934. g. 25. martā notika Zemgales mazpulku sanāksme Jelgavā, ko sarīkoja Zemgales Lauks. Centrālbiedrība, saziņā ar Latv. Lauksaimniec. Centrālbiedrības mazpulku nodaļu, kur izraudzīja Zemgales mazpulku diženos: 1) **Mildu Sirsniņš — Umpārtes** mazpulkā; 2) **Zelmu Urķis — Īslīces** mazpulkā; 3) **Visvaldu Jaunzems — Vircavas** mazpulkā; 4) **Uldi Bridaks — Mežotnes** mazpulkā un 5) **Visvaldi Guļevski — Jaunpils** mazpulkā.

IV. visu mazpulku vaditāju un dalībnieku kopējā sanāksme notika Rīgā 26. un 27. martā, kur piedalījās no 162 mazpul-

kiem vadītāji un dalībnieki apm. 1240 personas.

Sanāksmi ievadot, L. L. Centrālbiedrības mazpulku nodaļa sarīkoja 25. martā II. Rīgas pilsētas ģimnāzijas telpās „Mazpulku vakaru" Rīgas skolu jaunatnei un pārējiem interesentiem. Vakaru ievadīja mazpulku nodaļas vadītājs agr. K. Ķirsis ar īsu pārskatu par mazpulku darbību un nozīmi. Tālāk sekoja Ausmas Rogas lugas: „Pirms lielās dzīves" pirmizrāde un autores ievadruna par mazpulku ideju. Bilskas mazpulka dalībnieki izpildīja dažas tautiskas dejas un pašsacerētus dzejoļus nolasīja Mārupes un Nurmižu mazpulku dalībnieces. Sanāksmē piešķīra Vidzemes mazpulku diženā nosaukumu: 1) **Jānim Melngailis — Gulbenes** mazpulkā; 2) **Jānim Stīpnieks — Rankas** mazpulkā; 3) **Laimonam Krieviņš — Bilskas** mazpulkā; 4) **Klārai Sebris — Lizuma** mazpulkā; 5) **Albertam Muižnieks — Burtnieku** mazpulkā; 6) **Jānim Ozoliņš — Grostonas** mazpulkā; 7) **Olģertam Drunka — Ādažu** mazpulkā; 8) **Mirdzai Lācis — Stalbes** mazpulkā un 9) **Oskaram Skudra — Annas** mazpulkā. Latgales mazpulku diženā nosaukumu: 1) **Pēterim Supe — Purvmalas** mazpulkā; 2) **Jānim Kalnejais — Krustpils** mazpulkā. Kurzemes mazpulku diženā nosaukumu: **Eduardam Gaitnieks — Ārlavas - Popervāles** mazpulkā. **Par mazpulku valsts līdumniekiem** izraudzīja: **Hariju Mārtinsons — Rankas** mazpulkā un **Leontini Sprūds — Kalētu** mazpulkā.

Mazpulku diženiem piešķīra naudas balvas Ls 25,— katram, līdumniekiem Ls 100,— katram.

Liepājas, Jelgavas un Rīgas sanāksmes dalībnieki kopējos gājienos apmeklēja vietējos Brāļu kapus, noliekot vainagus. IV. kopējās sanāksmes dalībnieki gājienā ar karogiem apmeklēja arī Valsts Prezidentu Rīgas pilī.

Uz mazpulku nodaļas ierosinājumu Zemkopības Ministrijas lauksaimniecības pārvalde IV. kopējās sanāksmes laikā sarīkoja mazpulku vadītājiem inž. J. Resnais un asist. inž.-ķim. O. Grauzes vadībā ārstniecības augu vākšanas kursus, kuros piedalījās apm. 200 vadītāji.

Pārskata gadā izdots „Mazpulka dalībnieka vadonis — **Sakņkopība**" — trešā izdevumā. Kā nodaļas periodisks izdevums turpināts mēnešraksts jaunatnei un mazpulku dalībniekiem **„Mazpulks"**. Izdoti divpadsmit numuri.

Pārskata gadā L. L. Centrālbiedrības mazpulku nodaļā darbojās: nodaļas vadītājs agr. Kārlis Ķirsis, darbinieki: agr. Olga Rezovska, mājturības instruktrise Klāra Andersone līdz 1933. g. 18. septembrim, viņas vietā sākot ar 1933. g. 1. septembri mājturības instruktrise Irmgarde Zauls un agr. Vilis Grasmanis piekomandēts Kurzemes lauks. biedrību savienībai Liepājā. Kā papildus darbinieki mazpulku nodaļā darbojās agr. Emilija Linde no 1933. g, 18. maija līdz 1. septembrim un agr. Roberts Vītols no 1933. g. 10. līdz 30. jūlijam.

Mazpulka dalībnieka patreizējie pienākumi.

Katram mazpulka dalībniekam visu vasaru jārūpējās par savu lauciņu, neaizmirstot, ka lauciņš ir paša dalībnieka kārtības izjūtas vislabākais atspoguļotājs. Ja dalībnieks pratīs atzīt un turēt kārtību savā mazpulka lauciņā, tad viņš pieradīs un kārtība viņam būs nepieciešama un mīļa arī visā turpmākā dzīvē. Katram mazpulka dalībniekam savs lauciņš jātur pastāvīgi kārtībā, iztīrīts no nezālēm un uzirdināts. Jārūpējās, lai arī gar lauciņa malām neaugtu nezāles, dažreiz tīri kā „dzīvžogs", tāpat izravētās nezāles nav jāsakrauj čupās gar lauciņa malu, bet gan komposta kaudzē.

Ārpus mazpulka stāvošas personas,

redzot kādu nekārtīgu dalībnieka lauciņu, parasti spriež pēc tā arī par pārējiem mazpulka dalībniekiem, arī par visu mazpulku. Tā tad katrs dalībnieks ir atbildīgs ne tikai sev, bet ari pret sava mazpulka līdzdalībniekiem. Kas negrib savam mazpulkam sliktu darīt, tas rūpējās, lai katru savu darbu pareizi un īstā laikā veiktu.

Katram dalībniekam lauciņš jāierobežo visos stūros ar mietiņiem, lai katrs varētu redzēt, ka „te lūk strādā mazpulka dalībnieks." Mietiņiem jābūt visiem vienādā garumā, gludi apaļiem vai arī četrkantaini noēvelētiem. Ļoti skaisti izkatās, ja mietiņus nokrāso: apakšējo galu — zaļā, augšējo — baltā krāsā. Vēlams arī pielikt pie lauciņa uzraksta dēlīti ar mazpulka nosaukumu, dalībnieka vārdu un uzvārdu.

Grāmatvedībai par audzējamo kultūru piegriežama sevišķa vērība un visi aizrādījumi, kas doti grāmatvedību pārbaudot mazpulku sanāksmē vai vadītāja kontroles apmeklējumā, labi jāievēro un nekavējoties jāizpilda.

Katram dalībniekam jau laikus jāsāk gatavoties ražojumu apskatei, lai varētu parādīt labākos un skaistākos sava darba rezultātus, lielākos cerus, labākos augļus un t. t.

Agr. K. Ķirsis.

Ārstniecības augi.

Tuvākā laikā ievācami:

Kumelīšu ziedi (Flores Chamomillae vulg.). Augs — Matricaria chamomilla L. Kumelīšu ziedi pie mums tiek ievākti gandrīz vienīgi no kultivētiem augiem. Ir gadījumi, kad ziedus ievāc arī no savvaļā augošām kumelītēm, bet tad augi labi jāpazīst, jo citādi var savākt arī cūku kumelītes (Matricaria discoidea D. C.), kas izliekās īstām kumelītēm līdzīgas. Tāpēc ievācējam iepriekš labi jāiepazīstās ar īstām kumelītēm pēc grāmatām vai dabā. Ievācot ziedus jāraugās uz to, lai tie par daudz neienākās. Pārstāvējuši ziedi, pēc žāvēšanas pārvietojot, ātri sabirzt un zaudē patīkamo izskatu. Ziediem nedrīkst būt gari ziedu kātiņi un citi piemaisījumi. Par labi žāvētiem kumelīšu ziediem cena apm. Ls 2,50 par 1 kg.

Žāvētas melleņu ogas (Fructus Myrtilli). Augs — Vaccinium myrtillus L. Tīras melleņu ogas vispirms žāvē mērenā siltumā, pēc tam temperātūru var pacelt. Pēc žāvēšanas ogas nedrīkst saturēt lieku mitrumu. Ogas uzglabājamas sausā vietā, slēgtā traukā.

Cena apm. Ls 1,50 par 1 kg.

Augstiņu, sirds zāles laksti (Herba Centaurii minoris). Augs — Erythraea centaurium Persoon. — Gentianaceae dzimta. Vien- un divgadīgi zāļaugi. Apakšējās lapas rozetē, iegareni-olveidīgas uz stublāja lapas sēdošas, stublājs četrkantīgs. Augs līdz 25 cm garš. Ziedi rozā, sakopoti stublāja galā, visi vienāda augstuma. Zied jūlija un augusta mēnešos. Sastopami sausās pļavās, norās, ne visai bieži.

Ievācami laksti ar ziediem (viss stāds bez saknēm).

Cena apm. Ls 1,— par 1 kg.

Trūkuma zāles laksti (Herba Herniariae). Augs — Herniaria glabra L. — Caryophyllaceae dzimta. Augs iedzelteni — zaļš, pliks, ar garenām lapām, lapas īsiem kātiem. Ziedi mazi, zaļas krāsas, sakopoti kamolīšos. Sastopams sausās vietās, norās u. c. Zied jūnija, jūlija un augusta mēnešos.

Ievācāmi laksti ar ziediem.

Cena apm. Ls 0,50 par 1 kg.

Māras sila, vecvīra bārzdiņas laksti (Herba Serpylli). Augs — Thymus serpyllum L. — Labiatae dzimta. Ilggadīgs puskrūms, ar pusgulošu stublāju. Stublājs apaļš jeb **nenoteikti kantains,** apklāts visapkārt ar smalkiem matiņiem. Lapas nelielas, garenas, vairākās rindās. Ziedi rozā-violeti, sakopoti zaru galos.

Augs aromātisks. Zied no jūnija līdz septembrim.

Ievācams stublājs ar ziediem (cietie kāti jānogriež).

Cena apm. Ls 1,20 par 1 kg.

Jāuzmanās, lai neievāktu ļoti līdzīgo pasugu, kuŗai stublājs ir **noteikti četrkantīgs** un matiņi atrodami tikai uz stublāja kantēm, lapas olveidīgas, ieapaļas, pekšņi pāriet kātiņā (Th. chamaedrys Fries.).

Aprakstītos augus (drogas) Tautas Labklājības Ministrijas aptiekas drogu noliktava uzpirks lielākos vairumos, jo tos vairāk patērē.

Līdz šim atsevišķi mazpulku dalībnieki piedāvā drogas (savāktos augus) ļoti mazos daudzumos, p. p. 100 gr puplakšķu lapu, 200 gr krūkļu mizu u. t. t. Vēlams reizā nodot vismaz 1 kg katras drogas, izņemot dažus vieglākus ziedus, kas grūti ievācami. Nevajadzētu censties ievākt dažādas drogas mazos daudzumos, bet labāk vienu vai divas drogas lielākā vairumā.

Nododot savāktās drogas, tās nedrīkst būt sajauktas ar citiem augiem un dažādiem netīrumiem.

Drogas jānodod Tautas Labklāj. Min. aptiekas drogu noliktavā, Rīgā, Marstaļu ielā 7 dz. 11 no 9—15 dienā.

R. Jākobsons,
T. L. M. aptiekas drogu noliktavas pārzinis.

Augļu koku sēklas.

Mūsu zemē katru gadu ieved no ārzemēm lielus vairumus dažādu sugu augļu koku sēklas. Par tām mēs aizmaksājam ārzemniekiem daudz naudas, bet sēklas saņemam sliktas. Ārzemju sēklas slikti dīgst un ja arī uzdīgst, tad izaugušie kociņi neiztura mūsu ziemas. Daudz labākas, spēcīgākas un izturīgākas ir tās sēklas, kas ievāktas no mūsu pašu kokiem. Tās labāki dīgst un kociņi panes mūsu ziemas aukstumu, mazāk slimo un sasniedz ilgāku mūžu.

Tāpēc Zemkopības ministrija ārzemju sēklu ievešanu grib pavisam aizliegt, bet vēlas, lai mazpulku dalībnieki ievāktu tepat mūsu dārzos dažādas augļu koku sēklas.

Pie sēklu ievākšanas jāievēro šādi noteikumi:

Ķirši un plūmes. Sēklai noderīgi ir visu ķiršu un plūmju kauliņi. Sēklas ievācot, nevajaga sajaukt saldo un skābo ķiršu kauliņus kopā, bet sagatavot katrus atsevišķi. Ļoti noderīgi sēklai ir skābo Leišu ķiršu kauliņi.

Ogas, no kuŗām ņem kauliņus sēklai, jāatstāj kokā labi ilgi, kamēr tās pavisam gatavas. No pusgatavām ogām ņemtie kauliņi slikti dīgst. Tāpat plūmes jāatstāj kokā tik ilgi, kamēr pavisam mīkstas un gatavas.

Kad kauliņi izlobīti, tie jāiemērc ūdenī. Ūdenim jāpieber kaļķi (dažas saujas uz spaiņa). Kaļķi notīra pie kauliņiem pielipušās gļotas un sēklas izskatās tīrākas un baltākas. Ja kaļķi nebūtu dabūjami, tad var iztikt arī bez tiem un kauliņus apmazgāt tīrā ūdenī. Kad kauliņi kaļķainā ūdenī nomazgāti, tos nedrīkst izžāvēt, bet tie jāsajauc vai nu ar mitrām smiltīm vai arī ar slapjām zāģu skaidām, lai neizkalstu. Izžāvēti ķiršu un plūmju kauliņi ļoti slikti dīgst. Ar smiltīm vai skaidām sajauktie kauliņi jāsaber kādā koka kastē un jānoliek vai nu mitrā pagrabā, vai arī jāierok zemē tik dziļi, lai virs kastes atrastos apm. 15 cm. bieza zemes kārta. Pagrabā noliktās sēklas bieži jāapskata, vai nav izkaltušas, vajadzības gadījumā jāaplaista ar ūdeni. Tā uzglabātos ķiršu un plūmju kauliņus nākošā pavasarī var izsēt dārzā uz dobēm, kur tie visi labi dīgs. Izžāvēti kauliņi nedīgst.

Ja kauliņi tiek gatavoti pārdošanai, tad ziemā, vai arī rudenī, kad grib pārdot, tos ar sietu atsijā no smiltīm.

Ja ķiršu un plūmju kauliņus kāds mazpulka dalībnieks pats audzētu, tad vislabāk kauliņus tūliņ pēc izlobīšanas iesēt zemē. Sēšanai zemi labi sagatavo, tāpat kā dārzā. Sēklas sēj uz dobēm, šķērsrindās pār dobi. Vispirms ar kapli izvelk vadziņu 10 cm dziļu, iekaisa sēklas apm. 3—4 cm vienu no otras un apber ar 5 cm biezu zemes kārtiņu. Beidzot visu dobi nosedz ar smalkiem zirgu mēsliem vai arī koku lapām, lai neizkalstu. Nākošā pavasarī visas sēklas dīgs, ja vien nebūs par agru ievāktas, t. i. ja ogas un kauliņi būs pietiekoši kokā nogatavojušies.

Ķiršu un plūmju kauliņus, kā arī no sēklām izaudzētos jaunos stādiņus varēs labi pārdot. Par tirgu gādā Zemkopības ministrija un L. L. Centrālbiedrība.

(Turpinājums sekos.)

J. Reņģe.

AMATNIECĪBAS DARBI.

STRIĶU VĪŠANA, KOPŠANA UN MEZGLU SIEŠANA.

Katram cilvēkam nākās lietot dažāda veida vērpumus un vijumus — dzijas, auklas, striķus un virves, bet sevišķi daudz tos lieto lauksaimniecības darbos. Dzīve rāda, ka nemākulīga un nolaidīga rīkošanās ar auklām, striķiem un virvēm ātri tos sabojā, patērē veltīgi daudz laika, tā tad atnes lauksaimniekam materiālus zaudējumus un bieži vēl ir par iemeslu dažādiem nelaimes gadījumiem. Saprātīgam lauksaimniekam un arī mazpulka dalībniekam, jāprot ne tikai pagatavot — novit vajadzīgos striķus, bet arī tos pienācīgi kopt, lai tie tik ātri nebojājas un katrā gadījumā ātri un droši sasiet, piemērojot sējumu katrai vajadzībai darbā.

Bez tam mezglu siešana ir arī interesanta, rotaļveidīga nodarbošanās, kur katrs mazpulka dalībnieks var parādīt savu apķērību un veiklību. Mezglu siešanā mazpulka dalībnieku vidū ieteicamas sacensības. Te var apvienot derīgo ar patīkamo.

Striķus visbiežāk vij no augu šķiedrām un jo garākas šķiedras, jo stiprāks striķis. Mūsu zemē striķus vij no liniem un kaņepājiem. Stiprākus striķus vij tikai no kaņepājiem. Savīšanas uzdevums ir saspiest atsevišķus šķiedras pavedienus tik cieši kopā, lai tie neslīdētu viens gar otru. Savīšana neļauj striķim uzsūkt arī pārāk daudz mitruma. Šķiedru savij uz kreiso vai labo pusi vai, kā mēdz teikt, pret sauli un pa sauli. Tomēr vienā kārtā savīts striķis nav pietiekoši stiprs un to var lietāt tikai kā vienreizēju saiti. Ja tā galus palaiž vaļā, tad striķis atvijas un šķiedras pavedieni pie niecīga pastiepuma atdalās viens no otra. Lai striķis neatvītos un būtu vairākas reizes lietojams, tad jāsavij kopā divas un vairākas pirmā vijuma kārtas. Zīm. 1 redzāma šāda striķu kārtu savīšanas šema. Viss striķis apzīmēts ar apaļu riņķi A. Tas sastāv no trim kopā savītiem tievākiem striķiem B, kuŗi savukārt savīti no trim vēl tievākiem striķīšiem C. Šie tievākie striķīši, kā to šautriņas riņķīšos C rāda, ir vīti uz labo pusi. Pēc tam tie pa trīs kopā ir savīti uz kreiso pusi (striķis B) un beidzot trīs šādi striķi savīti atkal kopā uz labo pusi (riņķis A). Var savīt striķi arī no četrām kārtām, vidū ieliekot vēl serdes pavedienu. Lauksaimniecības darbos visbiežāk lieto trīskārtainos striķus, pēc 1. zīmējuma šemas.

(Turpinājums sekos).

J. I.

Domu graudi.

Nav iespējams radīt daiļumu un skaistumu uz rupju un zemu idealu pamatiem. Nav iespējams zemu mērķēt un augstu trāpīt.

Tavs ieguvums sacentībā atkarāsies no tā, ko un cik tu viņā būsi ieguldījis un ielicis.

MĀJSAIMNIECĪBA.

KONSERVĒŠANA.

Patlaban mājsaimniecībā sākās svarīgs sezonas darbs — ogu un augļu pārstrādāšana.

Ogas un augļi bez vērtīgām barības vielām, satura ļoti daudz ūdens, tamdēļ tās nevar svaigā veidā tik ilgi uzglabāt, kā mēs to gribētu un kā tas ir nepieciešami. Būtu liels zaudējums, ja ogas un augļus varētu izmantot tikai viņu ienākšanās laikā, t. i. apmēram vienu līdz trim mēnešiem gadā. Pārstrādājot, resp. konservējot, ogu un augļu lietošanu var paildzināt uz visu gadu. Tas rada saimniecībā ļoti lielu atvieglojumu. Pirmkārt, lietojot konservus ir iespējams visu gadu galdā pasniegt barības mācības prasībām atbilstošu ēdienu. Kur konservu nav, tur ziemas mēnešos ēdiens kļūst vienpusīgs, trūkst galvenā kārtā nepieciešamās papildvielas. Šādu barību lietojot sāk pietrūkt vitāmīnu, fermentu un minerālsāļu. Cilvēks sajūt sevī nogurumu, nespēku, zūd ēstgriba, kas savukārt organismu novājina vēl vairāk.

Liela daļa konservu satur visas tās pašas vielas, kas ietilpst svaigos augļos un dārzājos. Sevišķi tas sakāms par skābētiem produktiem. Viņos vitāmīni ne tikai labi uzglabājas, bet kļūst pat spēcīgāki, darbīgāki, minerālsāļi nepārveidojas, bet uzglabājas tik pat viegli uzņemamā veidā, kā svaigos produktos. Produkti, kas konservēti pie augstas temperatūras vai iepriekš plaucēti, — papildvielu zuduma dēļ vairs nav tik vērtīgi, bet viņi tomēr ir saglabājuši svaigu atspirdzinošu garšu un smaržu, kas veicina ēstgribu. Ēdot ar garšu, gremošanas sulas atdalas vajadzīgā daudzumā un barība izmantojas pilnīgāki.

Bez tam konservēšanai ir liela oikonomiska nozīme: sezonas laikā ir augļu, ogu un dārzāju pārpilnība, viņu cenas ir ļoti zemas. Pārdošana, sevišķi ja tālāk jāpārvadā, kļūst neiespējama. Lielā raža jāizbaro lopiem, vai jāizmet komposta kaudzē. Tā iznāk, ka ražas bagātība atnes ražotājam vienīgi zaudējumus. Bet ja sezonā augļus, ogas un dārzājus iekonservē, tad vēlāk var tirgū laist pakāpeniski, un tie tiek labi samaksāti.

No liela svara izvēlēties pareizo pārstrādāšanas paņēmienu. Par vērtīgākiem konserviem uzskata tādus, kas visvairāk saglabā produkta dabīgo izskatu, garšu un smaržu, un kas nepārveido barības vielu un papildvielu sastāvu.

Pirmās ir jākonservē ogas. Ogas visizdevīgāki pārstrādāt sulās, ko tālāk var dažādi konservēt atkarībā no ogu īpatnībām. Ogu sulu izmantošana pie mums vēl ļoti maz pazīstama, bet ārzemēs tai piegriež plašu vērību. Tur rīko speciālas t. s. „sulu dienas", kuŗās vērš iedzīvotāju uzmanību uz sulu vērtīgām īpašībām, viņu izlietošanas un iegūšanas paņēmieniem. Tomēr arī Latvijā katru gadu aug ogu sulu ražošana, gan fabriku, gan mājrūpniecības ceļā.

Arī mazpulkiem jāmācās šī gada ogu un augļu ražu pārstrādāt, sarīkojot kursus mājturības speciālistu vadībā.

I. Zauls, mājt. instr.

KĀ DZĪVO UN STRĀDĀ MAZPULKU DALĪBNIEKI ĀRZEMĒS.

Kā strādā Zviedrijas mazpulki.

Mazpulkus Zviedrijā organizē un vada Zemkopju Jaunatnes Savienība, (Jordbrukore-Ungdomens Förbund), saīsināti J. U. F. Savienība dibināta 1918. gadā un apvieno tagad apm. 23.000 biedrus. Savienības galvenais mērķis — sniegt lauku jau-

natnei praktisku un teorētisku lauksaimniecības izglītību, audzināt jaunatni lauku dzīvei un lauksaimniecības darbam. Šo uzdevumu sasniegšanai pie J. U. F. nodaļām pastāv mazpulki, kas praktiski nodarbojas ar lauksaimniecības darbu savu vadītāju un agronomu-konsulentu vadībā. Vecākie J.U.F. dalībnieki lielāko vērību piegriež jaunāko lauksaimniecības sasniegumu piemērošanai praktiskā darbā un lauksaimniecības izglītībai vispāri.

Katram J. U. F. mazpulkam vairāki vadītāji: viens pārzin lauksaimniecības darbu, otrs rūpējas par mazpulka dalībnieku fizisko attīstību (sporta vadītājs), trešais pārzin literārisko daļu u. t. t. Tādā kārtā J. U. F. mazpulkā dalībnieks iegūst ne tikai lauksaimniecības izglītību, bet nodarbojas arī ar sportu, dziedāšanu, literātūru, vēsturi u. t. t. J. U. F. mazpulki sniedz lauku jaunatnei vispusīgu audzināšanu un rūpējas arī par dalībnieku individuālo attīstību. Ja zēns vai meitene ir J. U. F. mazpulka dalībnieks, tad tiem nav vajadzības sastāvēt par biedri vēl kādā citā jaunatnes organizācijā. J. U. F. mazpulki ir izveidojušies par svarīgu faktoru lauku kulturālā dzīvē.

Caurmērā 1 reizi mēnesī J. U. F. mazpulks notur savu kārtējo dalībnieku sanāksmi. Sanāksmes programma visai plaša un interesanta: agronoma priekšlasījums, pāris dalībnieku referāti — par lauksaimniecības jautājumiem, vēsturi, literātūru u. c. Referātiem seko dzīvas debates. Pēc tam dalībnieku priekšnesumi: deklamācijas, dziesmas, tautiskas dejas u. c. Tad sanāksmes dalībniekiem kopīgas pusdienas vai launags un pēc tam visi pavada laiku kopējās dziesmās, rotaļās un tautiskās dejās. Sanāksmē piedalās arī mazpulka dalībnieku māsas, brāļi, vecāki un draugi. Šādas sanāksmes ir ļoti interesantas un sniedz dalībniekiem daudz jauna, patīkama un ierosinoša.

J. U. F. mazpulku darbībā liela vērība piegriezta dažādām sacīkstēm un sacensībām: pļaušanā, aršanā, govju slaukšanā, mājturībā u. t. t. Tiek sarīkotas arī t. s. pieccīņas, kurās dalībniekiem jāparāda sava veiklība un prasme piecās dažādās sacensībās, p. p. lauksaimniecības darbā, lauksaimniecības teorijā, sportā un apķērībā, vispārējā izglītībā un vispārderīgā mazpulka darbībā.

Sacīkstes tiek rīkotas viena mazpulka, rajona, apgabala un arī visas valsts mērogā.

Liela vērība piegriezta arī dalībnieku ekskursijām: tuvākām — uz savu līdzdalībnieku saimniecībām un arī tālākām — uz priekšzīmīgām lauksaimniecībām, skaistām un vēsturiskām vietām u. c.

Noslēdzot kādu darba posmu — rudeņos katrā J. U. F. mazpulkā notiek visu ražojumu un visu darbu izstāde — sacensība, kurā dalībnieki salīdzina savā starpā darba rezultātus. Šīs izstādes — apskates, kurās ar J. U. F. mazpulku darbību tuvāk iepazīstās arī ārpus J. U. F. stāvošie, tiešām sniedz kā skatītājiem, tā arī izstādītājiem daudz interesanta un pamācoša. Labākiem dalībniekiem tiek piespriestas vērtīgas balvas-godalgas.

Novērtējot visumā Zviedrijas mazpulku darbību, jāsaka, ka J. U. F. mazpulki ir kļuvuši par svarīgu faktoru jaunatnes audzināšanā un izglītošanā un līdz ar to Zviedrijas lauksaimniecības un visas tautas un valsts labklājības pacelšanā. J. U. F. atrod plašu piekrišanu un atbalstu sabiedrībā — gan moraliskā, gan arī materiālā ziņā, par ko liecina daudzās balvas un ziedojumi par labu mazpulkiem.

Zviedru tauta redz un atzīst, ka J. U. F. mazpulki dod saviem dalībniekiem to, ko modernie laiki tiem atņēmuši: ģimenei līdzīgu audzināšanu un stingras pilsonības izveidošanu līdz ar darba un dzīves pareizu izpratni. Tamdēļ arī sabiedrības simpātijas pret J. U. F. mazpulkiem arvienu vēl aug.

Agr. Vilis Grasmanis.

MAZPULKU DZĪVE.

Kapiņu mazpulka vadītājs,
Kapiņu pamatskolas priekšnieks

Juris Valainis

miris š. g. 17. jūnijā.

L. L. C. mazpulku nodaļa.

Mazpulki godina savu virsvadoni.

Mazpulku virsvadoni — Ministru Prezidentu **K. Ulmani,** izbraucot laukos, visur apsveic un godina mazpulku jaunatne kopā ar vadītājiem un solās pildīt sava virsvadoņa gribu un vēlējumus pēc labākās sirdsapziņas par labu mūsu tēvijas gaišākai un spožākai nākotnei. Š. g. 16. jūnijā Ministru Prezidentu **K. Ulmani,** braucot uz Rankas apgabala lauksaimniecības izstādi, pie Taurenes sagaidīja goda vārti, vietējās organizācijas un to vidū arī **Taurenes** mazpulks ar vadītāju K. Bormani. Mazpulka priekšnieks V. Ceriņš pasniedza virsvadonim rudzu vārpu vainagu ar novēlējumu:

„Mazpulku vadonim tīrumu rotu,
Lūdzot, lai debesis svētību dotu,
Veidojot Latviju stipru un skaistu,
Postošās nedienas visas lai gaistu.

Rankas izstādē savu virsvadoni Ministru Prezidentu K. Ulmani sagaidīja 10 apkārtējo mazpulku **(Rankas, Velēnas, Jaunpiebalgas, Lejasciema-Sinoles, Lizuma, Jaunpiebalgas-Silzemes, Dzērbenes, Jaunpiebalgas-Pēternieku, Tirzas** un **Drustu)** vadītāji kopā ar apm. 150 dalībniekiem, apsveicot ar mazpulku himnu „Lai ar sauli laukā ejam". Lizuma mazpulka diženā K. Sebris visu apkārtnes mazpulku vārdā pasniedza virsvadonim ziedus ar vārdiem:

Jums ticam, kā sargam, gudram un mošam,
Jums ticam, kā vadonim spējīgam, drošam;
Mēs mīsim tās tekas, kur vadīsat mūs,
Kur vadījāt daudzus un mināt ar Jūs.
Šos baltos ziedus priekš Jums mēs plūcām
Un tagad nu viņus saņemt lūdzam.

Rankas mazpulka līdumnieks H. Mārtinsons pasniedza Prezidentam šādu adresi:

„Ļoti godājamais
Ministru Prezidenta kungs!

Ar izjustu prieku mazpulku jaunatne uzņēma ziņu, ka Jūs, ļoti godājamais Prezidenta kungs, esat parādījuši Latvijas mazpulkiem izcilus uzmanību, uzņemoties to virsvadonību.

Mazpulku jaunatne zin, ka Jūs, ļoti godājamais Prezidenta kungs, kas pirmais stāvējāt pie mūsu valsts šūpļa, vienmēr esat ticējis un neatlaidīgi strādājis Latvijas labākai un gaišākai nākotnei.

Pēdējo dienu lielie notikumi sevišķi rāda Jūsu apbrīnojamo neatlaidību, nesavtību un pašuzupurēšanos mūsu tautas un valsts labā, kas ir gaišākais piemērs mums visiem. Arī kā tautas audzinātājs Jūs, ļoti godājamais Prezidenta kungs, esat vienmēr skaidri redzējuši mūsu zemes īstās un patiesās vajadzības un pirmais paudis mazpulku ideju mūsu vidū.

Mazpulku jaunatne, sveicot Jūs šodien kā savu virsvadoni un reizā arī kā cēlu un drošu visas tautas vadoni, solās godbijībā un paklausībā pildīt Jūsu vēlējumus un

Rankas mazpulka līdumnieks H. Mārtinsons pasniedz adresi Ministru Prezidentam.

Jūsu gribu pēc savas labākās sirdsapziņas, izkopjot un izveidojot mūsu tēvu zemi — daiļu, nacionālu un spēcīgu.

Mūžam degs jaunatnes sirdis īstā tēvu zemes mīlestībā un mūžam plīvos Latvijas ārēs sarkanbaltsarkanie un baltzaļie karogi!"

Adresi parakstījuši 10 iepriekš minēto Rankas rajona mazpulku vadītāji un priekšnieki.

Izbraucot Prezidentam **K. Ulmanim** uz Zemgali un Kurzemi, Jaunpilī to apsveica Jaunpils mazpulka diženais V. Guļevskis un Embutē — Kalētu mazpulka līdumniece L. Sprūds.

ARVIEN VAIRĀK KAROGU LAUKU SĒTĀS.

Varoņu piemiņas dienā, š. g. 22. jūnijā, izlikuši valsts karogus savās tēvu sētās no jauna šādi mazpulku dalībnieki: **Gulbenes** mazpulkā: A. Kanaviņš — Jaungulbenes „Zvirgzdupos" un Z. Kanaviņš — Jaungulbenes „Skostiņos". **Purvmalas** mazpulkā: P. Supe — Purvmalas „Jaunā Dārzā", E. Polks — Viļakas „Polkos" un A. Gorbāns — Purvmalas „Lapsukalnā".

SACĪKSTES MAZPULKOS.

Dažādu lauksaimniecības darbu ražība atkarīga no darba rīku piemērotības, darba paņēmieniem, darba darītāja izpratnes un veiklības. Šās īpašības var attīstīt tikai praktiskā darbā. Ikdienas darbam vajadzētu līdzināties apzinīgam un saprātīgam treniņam, kur darītāja veiklība un darba izpratne arvien palielinātos. Lai darbu darītāji varētu spriest par saviem panākumiem darbu izpildījumā un veiklībā, nepieciešama salīdzināšana, kas izdarāma sacīkstēs. Dažāda veida (aršanas, slaukšanas, sakņaugu retināšanas, kaplēšanas un novākšanas, pļaušanas, mezglu siešanas u. c.) sacīkstes ieteicams sarīkot arī mazpulku dalībniekiem savā starpā, pieprasot noteikumus un godalgas sava apgabala centrālai lauksaimniecības organizācijai.

Gulbenes mazpulka sarīkotās cukurbiešu retināšanas sacīkstēs II. god. ieguva J. Melngailis un Z. Mežsargs.

III. god. — Fr. Širons un V. Barans.

Limbāžu laukkop. pārraudz. b-bas sarīkotās cukurbiešu retināšanas sacīkstēs I. god. ieguva Limbāžu mazpulka dalībnieces—A. Girgensons un E. Ūdris.

SARĪKOJUMI MAZPULKOS.

Kalncempju mazpulks sarīkoja š. g. 22. maijā glīti dekorētā (ar bērziņiem, baltzaļiem un sarkanbaltsarkaniem karodziņiem) Kalncempju pagasta nama zālē savu Vasaras svētku vakaru.

Vakaru ievadot, mazpulka vadītāja agr. E. Rengarte nolasīja pagājušā gada darbības pārskatu, paskaidrojot atsevišķu dalībnieku sekmju vai neveiksmju iemeslus, zemes izvēles un mēslošanas ziņā. Pēc tam izdalīja pag. rudens ražojumu apskatē piespriestās balvas — diplomus.

Mazpulku apsveica Kalncempju lauksbiedrības vārdā J. Seglis, atzīmēdams to prieku, kādu pārdzīvo latviešu tauta, redzot pēc š. g. 15. maija atkal spožāku saulīti Latvijā, un aicināja jaunatni būt čakliem savā darbā un pašaizliedzīgiem tautas un valsts labā.

Tāļāk sekoja L. L. Centrālbiedrības mazpulku nodaļas agr. O. Rezovskas referāts par mazpulku darba vērtību. Apmeklētāju varēja būt vairāk.

Bilskas mazpulks piedalījās Tautas Kultūras nedēļas sarīkošanā, izpildot latviešu tautas dejas un deklamācijas š. g. 27. maijā un 2. jūnijā.

VAROŅU GODINĀŠANA.

Š. g. 22. jūnijā Lubānas-Zvidzienas mazpulks, kopējā gājienā ar aizsargu nodaļu, devās uz Lubānas kapsētu, lai godinātu krituošos tēvus un brāļus un aizdedzinātu svēto uguni. Apkārt ap svētās uguns altāru nostājās aizsardzes un aizsargi, starp aizsargiem un aizsardzēm mazpulks ar savu baltzaļo — jauno araju — karogu. Tuvojoties gājienam no baznīcas, aizsargi aizdedzināja svēto uguni un pie altāra nostājās aizsardžu un aizsargu goda sardze. Izjustu piemiņas runu teica iecirkņa prāvests. Pēc svinīgā dievkalpojuma visi mazpulka dalībnieki devās savās sētās, apņemoties savās sirdīs būt par tādiem pat varoņiem, kādi bija tie, kas atdeva savu dārgāko mantu — dzīvību par Latvijas brīvību.

P. S.,
Lubānas-Zvidzienas mazpulkā.

PAZIŅOJUMI.

Mēnešraksta „Mazpulks" abonēšana ir nepieciešama visiem mazpulku dalībniekiem un tamdēļ mēnešrakstu izsūtīs II. pusgadā visiem tiem dalībniekiem, kas to pasūtījuši, vienalga I. pusgadam vien, vai visam gadam.

Mazpulku, kas vēl nebūtu mēnešrakstu „Mazpulks" pasūtījūši, lūdzam nekavējoties iesūtīt abonentu sarakstus II. pusgadam, „Mazpulka" ekspedīcijai, Rīgā, Baznīcas ielā 4-a. Pirmā pusgada numuri vairāk nav dabūjami.

* * *

Mazpulku sanāksmes, kurās piedalās mazpulku inspektori, jāapmeklē obligātoriski visiem dalībniekiem. Katram dalībniekam jāņem līdz „dalībnieka vadonis — grāmatvedība" un mazpulka valdes locekļiem — visas mazpulka grāmatas.

* * *

Mazpulka vadītājam un valdei obligātoriski jāapmeklē katrs dalībnieks mājās, lai pārbaudītu dalībnieka darbību uz vietas. Par apmeklēšanu jāparakstās „dalībnieka vadonī — laukkopības un sakņkopības grāmatvedībā," atzīmējot lauciņa un audzējamo kultūru stāvokli. **Ražojumu apskatēs godalgos tikai tos dalībniekus, kuru lauciņi būs vasarā apskatīti.**

* * *

Mazpulkus, kas vēlās sarīkot kursus **augļu un dārzāju pārstrādāšanā, vai arī audumu un dziju krāsošanā,** lūdzam nekavējoties paziņot vēlamo kursu laiku sava apgabala centrālai lauksaimniecības organizācijai.

* * *

Atgādinām, ka **katrā mazpulkā rudenī jāsarīko ražojumu apskate,** kas plaši jāizziņo visā apkārtnē. Uz apskati uzaicināmi visi apkārtējo mazpulku vadītāji līdz ar dalībniekiem.

Apskates diena jau laikus (vismaz 3 nedēļas iepriekš) jāpaziņo sava apgabala centrālai lauksaimn. organizācijai.

* * *

Mazpulku vadītājus lūdzam parūpēties, lai vietējās organizācijas un pašvaldības iestādes atvēlētu līdzekļus centīgāko mazpulku dalībnieku godalgošanai rudens ražojumu apskatēs.

* * *

Visi mazpulku **nokavētie maksājumi** par piesūtīto literātūru, mēnešrakstu „Mazpulks" u. c. **jānokārto vēlākais līdz rudens ražojumu apskatei.**

Mazpulku dalībniekus, kas savas saistības nebūs nokārtojuši, nevarēs godalgot.

* * *

Lai neceltos pārpratumi atsevišķu mazpulku maksājumu kārtošanā par mazpulku literātūru, mēnešrakstu, nozīmēm u. c., tad **lūdzam mazpulku dalībniekus naudu iemaksāt sava mazpulka vadītājam vai arī iesūtīt tikai saziņā ar mazpulka vadītāju,** jo viņš ir atbildīgs par visiem mazpulka maksājumiem. Iesūtot naudu katrā ziņā jāatzīmē kādam nolūkam (par literātūru, nozīmēm u. t. t.) nauda iemaksāta un mazpulka nosaukums.

* * *

Mazpulku himna „Lai ar sauli laukā ejam" jāprot dziedāt visiem mazpulku dalībniekiem.

* * *

Visiem mazpulkiem, kas pagājušā gadā ierīkoja pļavu kultūrzāļu demonstrēšanas lauciņus, jāizdara sīki novērojumi par atsevišķu zāļu attīstību, ziedēšanas sākumu u. t. t.

Visu kultūrzāļu paraugi jāsakārto herbarijā, lai ar atsevišķu zāļu pazīmēm varētu turpināt iepazīties arī ziemā. Herbarijām jāpievieno arī savvaļā augošā ciņu zāle un vārpata (ziedoša). Puse no katras zāles lauciņa jāpļauj sienā, otra puse jāaudzē līdz sēklas gatavībai.

Mazpulki, kas vēl šogad vēlētos ierīkot demonstrēšanas lauciņus, var pieprasīt sēklas sava apgabala centr. lauks. organizācijai. Sēklas izsūta par brīvu.

* * *

Lūdzam par katru sarīkojumu vai notikumu mazpulkā ziņot mēnešraksta „Mazpulks" redakcijai, kā arī iesūtīt fotogrāfiskus uzņēmumus ievietošanai mēnešrakstā un kopējam mazpulku albumam.

* * *

Aizrādam, ka **mazpulka sarakstīšanās ar iestādēm, personām u. t. jāizdara mazpulka valdei, vienmēr sazinoties ar mazpulka vadītāju, un visi mazpulka izsūtītie raksti jāparaksta** bez mazpulka priekšnieka un sekretāra **katrā ziņā arī mazpulka vadītājam.**

* * *

Atgādinam mazpulku dalībniekiem piegriezt **nopietnu vērību savvaļā augošo ārstniecības augu vākšanai,** jo „Mazpulkā" izziņotās cenas tiks vēl paaugstinātas. Lieli pieprasījumi patlaban liepu ziediem.

* * *

Lūdzam sevišķi ievērot šinī numurā iespiesto rakstu **„Augļu koku sēklas".**

* * *

Lūdzam rūpēties, lai pilsētnieku bērnus, kuŗi šovasar novietoti mazpulku dalībnieku ģimenēs, iepazīstinātu visā pilnībā ar mazpulku darbību laukos.

* * *

Visiem mazpulku vadītājiem un dalībniekiem **ieteicam apmēklēt Tautas svētkus — Atzimšanas dziesma** — Rīgā, Esplanādē, **š. g. 21., 22. un 24. jūlijā.**

LATGALES MAZPULKU IEVĒRĪBAI.

Latgales apgabala mazpulkus dažādos agronomiskos un mazpulku sadzīves jautājumos, lūdzam griezties pie Latgales mazpulku inspektora agr. Fr. Butnera, Daugavpilī, Latgales lauks. b-bu savienībā, Teatra ielā 8.

PĒDĒJĀ MĒNESĪ L. L. CENTRĀLBIEDRĪBĀ PIETEIKTI UN MAZPULKU PADOMĒ APSTIPRINĀTI ŠĀDI MAZPULKI:

Latv. lauks. centrālbiedrības vadībā:

Pabažu — № 371; Rencēnu — № 375; Vijciema — № 376; Cirgaļu-Priežukalna — № 378 un Madlienas — № 383.

Kurzemes lauks. biedrību savienības vadībā:

Mērsraga — № 372; Ģibuļu — № 373 un Ances — № 374.

Zemgales lauks. centrālbiedrības vadībā:

Lašu — № 370; Dobeles № 380 un Kambulas № 381.

Latgales lauksaimn. biedrību savienības vadībā:

Jaunlatgales — № 369; Somersētas — № 377, Domopoles — № 379 un Indras — № 382.

Mazpulku padome pie Latv. lauks. centrālbiedrības.

KURZEMES MAZPULKU IEVĒRĪBAI.

Kurzemes lauksaimniecības biedrību savienība nolēmusi sarīkot Liepājā, VI. lauksaimniecības un rūpniecības izstādē, š. g. 8., 9. un 10. septembrī

visas Kurzemes mazpulku darbu parādi — izstādi.

Mazpulku nodaļa, vadoties no novērojumiem visā līdzšinējā mazpulku darbībā un ņemot vērā piedalīšanos ar ražojumiem izstādē, čaklākiem mazpulkiem piešķirs diplomus un balvas.

Izstādes laikā paredzēta visu Kurzemes mazpulku kopēja sanāksme.

Piedalīšanās noteikumi.

1. Izstādē piedalās visi šogad darbojošies Kurzemes mazpulki.

Piezīme. No eksponātu izstādīšanas var atrauties mazpulks tikai ar mazpulku nodaļas iepriekšēju atļauju.

2. Mazpulks savu biedru labākos darbus izstāda kā visa mazpulka kopēju darbu.

3. No katra mazpulka piedalās ne mazāk kā pieci izstādītāji, bet tā lai pārsūtāmo priekšmetu kopsvars no viena mazpulka nepārsniegtu 100 kg.

Piezīme. Mazpulkiem, kuŗi sūta arī rokdarbus un mājas amatniecības izgatavojumus, sūtījuma kopsvars var pārsniegt 100 kg.

4. Godalgas piešķirs visam mazpulkam kopīgi, bet ne atsevišķam dalībniekam.

5. Mazpulkam jāsedz visi izdevumi, kas rodas izstādāmos priekšmetus sagatavojot uz vietas, kā iepakošana, diagrammas, fotogrāfiju albumi, konservu sagatavošana u. t. t., bet visus izdevumus, kā eksponātu nosūtīšanu pa dzelzceļu līdz Liepājai, nogādāšanu no Liepājas stacijas līdz izstādes telpām un atpakaļ līdz izsūtīšanas stacijai, apgaismošanu, apsargāšanu un c. segs mazpulku nodaļa.

6. Līdz š. g. 20. augustam rakstiski jāpaziņo Savienības mazpulku nodaļai, Liepājā, Brīvības ielā 10, ko mazpulks izstādīs un cik daudz.

7. Vēlams, lai mazpulku dalībnieki pēc nodaļas norādījuma paši savus stendus sakārtotu.

8. Izstādes apmeklēšana vēlama visiem mazpulku dalībniekiem un vadītājiem.

Eksponātu sagatavošana un daudzums, līdzīgi kā mazpulku vietējās ražojumu apskatēs.

Katram mazpulkam, kur šogad sarīkoti pārstrādāšanas kursi jāsūta 20—30 iesaiņotu konservu vienības: Pudeles aizlakojamas ar laku vai parafinu, burkas pārsietas ar iepriekš samitrinātu pergamentu, marmelāde, augļu sieri u. c. iepakoti pergamenta papīrī un tad finieru kastiņā.

Jāiesūta arī rokdarbi, audumi un mājas amatniecības izgatavojumi.

Mazpulki, kas darbojās vairāk gadus, izstāda arī diagrammas par līdzšinējo darbību un sasniegumiem. Visu diagramu lielums vienāds, — 70 × 100 cm. Diagrammās var izteikt biedru skaitu, ražotās vērtības, labākās ražas u. c. atsevišķos gados.

Vēlams izstādīt arī fotogrāfiskus uzņēmumus no mazpulku dzīves. Uzņēmumi jāsalīmē uz atsevišķām zaļa vai balta papīra lapām ar parakstu, ko uzņēmums attēlo, vai arī jāsakārto īpašos albumos.

P. S. Pie ražojumiem jāpievieno arī pareizi izpildīta mazpulka dalībnieka grāmatvedība.

Kurzemes lauksaimniecības biedrību savienības
Mazpulku nodaļa.

JAUTĀJUMI UN ATBILDES.

Atbilde Nr. 6.

Līgo svētki jeb Jāņi ir īpatnēji latvju tautas svētki. Šie svētki senāk bija bagātīgi saistīti tautas tradicijām. Tautas ticējumi prasīja izpildīt zināmas svētku tradicijas: Jāņu tēvs — mājas saimnieks un Jāņu māte — saimniece bija jākronē ar vainagiem, lai saimniekam spēcīgi zirgi un labi mieži augtu un saimniecei — papilnam teļu laidarā un govīm piena bagātība. Senāk, Jāņu naktī līgojot, apstaigājuši visas druvas, lai izmītu nezāles. Tagad šīs parašas gandrīz izzudušas. Durbes apkārtnē vēl atlikušas vienīgi tradicionēlās jāņugunis, pa retam darvas muciņas kārts galā, un līgo dziesmas, kuŗu daiļskanība, diemžēl, nereti jaucās kopā ar moderno „šlāgeru" ķērcošām skaņām. Mazpulku dalībnieku pienākums ir celt godā vecās tradicijas, atmetot neīsto modernismu.

K. Eņģelis,
Durbes mazpulka diženais.

Līdzīgi novērojumi arī pārējiem mazpulku dalībniekiem, kas atbildes iesūtījuši: **Gulbenes** — J. Melngailis, **Bilskas** — J. Priedītis, **Purvmalas** — St. Kozlovskis, **Sarkaņu** — J. Graudonis, **Bārtas** — K. Kairis, **Kapiņu** — St. Kauškalis, **Zīru** — Z. Rušķis, **Zentenes-Balgales** — J. Niedriņš, **Ērgļu-Katriņas** — H. Ģērmanis, K. Krūmiņš un **Burtnieku** — A. Muižnieks, kuŗš savā atbildē piezīmē, ka šogad laikam sakarā ar pēdējiem lielajiem notikumiem valsts dzīvē, līgo dziesmas skanējušas jautrāk un jāņu ugunis degušas gaišāk.

Jautājums Nr. 7.

Kas jādara, kad mazpulka dalībnieka lauciņā sīpoliem sāk dzeltēt laksti?

B. Krūmiņš,
Allažu mazpulka dalībniece.

Atbildes uz šo jautājumu iesūtāmas redakcijai līdz š. g. 5. augustam.

MĪKLAS.

BALSIENU MĪKLAS ATMINĒJUMS.
(Sk. „Mazpulks" № 6)

Uz ežiņas galvu liku,
Sargāj' savu tēvu zemi;
Labāk manu galvu ņēma,
Nekā manu tēvu zemi.

Pareizus mīklas atminējumus iesūtījuši šādi mazpulku dalībnieki: **Ezeres:** A. Griķis; **Lubānas-Zvidzienas:** E. Vilciņš, Elm. Vilciņš, P. Sku-

dre, H. Osis, J. Āriņš; **Gulbenes:** A. Kanaviņš, I. Šķipsna, J. Melngailis, G. Melngailis; **Vēlēnas:** H. Bumburs, R. Apinītis, M. Zaķis; **Rankas:** I. Pīlāts, L. Trumpmanis; **Umurgas:** J. Rudzītis; **Jaunpiebalgas:** M. Budule; **Veselavas:** E. Rīdiņš, A. Runģis, J. Balodis, E. Veide, E. Bērziņš, K. Bariss; **Ārlavas-Popervāles:** E. Gaitnieks; **Annas:** A. Vītols; **Lejasciema-Sinoles:** A. Roms; **Mārupes:** L. Ābelīte, A. Zaļaiskalns; **Zentenes-Balgales:** I. Niedriņš; **Bilskas:** L. Krieviņš, H. Krieviņš, J. Ikšele, J. Kamoliņš, J. Priedīte; **Vaives:** E. Zaļaiskalns; **Mālupes:** O. Vīksna; **Alšvangas:** J. Alkšņuzariņš; **Kalētu:** A. Juzups, R. Kupšs; **Aiviekstes:** I. Ozole, M. Kalniņa; **Aizvīķu:** A. Gosiņš, A. Kliests; **Lielvārdes:** O. Dīķis, M. Dīķis; **Lizuma:** K. Sebris, S. Sebris, E. Lauskis; **Tadaiķu:** R. Ciprikis; **Durbes:** Ž. Rubežs, A. Melvags, K. Eņģelis, A. Eņģelis; **Biržu:** J. Gaidlazds, Ād. Ļevāns; **Krustpils:** O. Grantiņš; **Burtnieku:** A. Muižniek ; **Lubānas:** K. Urbasts; **Upesgrīvas:** Z. Pūliņa, V. Leja; **Raunas:** J. Puriņš, L. Bērziņa; **Raunas-Mežoles:** E. Grinblats, P. Mende; **Lādes:** J. Lielmanis; **Sedmales:** J. Strazdiņš, G. Strazdiņš; **Allažu:** I. Leimanis, M. Slaidiņš, B. Krūmiņš, E. Apinis; **Ādažu:** O. Drunka; **Rūjienas:** V. Kozeks; **Tūjas:** S. Verners; **Purvmalas:** A. Kozlovskis, St. Kozlovskis, V. Dortanovs; **Mārsnēnu-Startu:** A. Krīķis, A. Spilners; **Apes:** A. Jansons, V. Jansons, V. Harju; **Viļķenes:** P. Blankveisis; **Limbāžu:** B. Gaigals; **Sarkaņu:** V. Krēps, E. Laipnieks; **Vērgaļu:** A. Burvis; **Bārtas:** L. Birznieks, M. Vecvagars, K. Tiliks, K. Kairis, J. Burģis; **Bēnes:** V. Stengels, R. Zubrovics; **Ogres:** A. Lazdiņš; **Cirstu:** P. Bērziņa; **Mores:** J. Krieviņš, Z. Krieviņš; **Sāvienas:** J. Mežāks, P. Brutāns, K. Gērķis; **Kapiņu:** P. Verza, St. Verza; **Ērgļu:** O. Vītoliņš, A. Dūzelis, K. Saulītis, J. Zikmanis, G. Bērziņš, K. Skabarga, M. Gabliks, A. Īzāks; **Mērdzenes:** G. Kavalevskis; **Raiskuma:** H. Nīlenders; **Nurmižu:** D. Celms, A. Celms, B. Grinbergs, G. Meņģelis, A. Grīnbergs; **Brantu:** A. Puntulis, E. Petrovs, J. Krievs, R. Radziņš, Arv. Ozols; **Nīcas:** M. Beitiņš, K. Spirģis, K. Jurķis, L. Kupše, M. Padēlis, E. Ignats; **Jūdažu:** R. Klintsons; **Klosteres:** V. Valkovskis; **Naukšēnu:** A. Papēdis, K. Aspers, O. Pauliņš, O. Felkere; **Koņu:** A. Pope, A. Sniegs, K. Kalniņš, A. Endziņš; **Mazsalacas-Līču:** I. Riekstiņš, J. Cīrulis, V. Ķāvis, M. Riekstiņš, A. Lezdiņš; **Grundzāles:** V. Actiņš, V. Paeglis, H. Kļaviņš; **Silenieku:** J. Svilpe, L. Meiers, A. Kopāns; **Tirzas:** A. Misiņš, M. Sebris, B. Liepa; **Siguldas:** J. Birģelis, A. Vasara; **Lēdurgas:** A. Stauers, K. Māleris, O. Vībe, E. Krūmiņš, A. Purgailis, K. Purgailis; **Mālpils:** V. Kitenbergs; **Pučurgas:** A. Cinis, J. Svecits; **Jāņu-Oleru:** A. Linde, A. Zalte, V. Zalte; **Pļavniekkalna:** R. Dumpis; **Zeltiņu:** R. Sudols, D. Torgāns, P. Torgans, E. Torgāns; **Taurenes:** P. Pinnis, J. Kārkliņš, V. Kuška; **Karvasu:** A. Augstums; **Nosovas:** J. Smirnovs, A. Sokdovs; **Bejas:** K. Sisass, O. Briedinš, J. Antiņš; **Lubejas:** V. Bokmelders; **Smiltenes:** Z. Pētersone, E. Kalnakmens, V. Migla, O. Reintāle, O. Krievs, V. Baumanis, A. Ozoliņš; **Meņģeles:** L. Rengarte, E. Ozoliņš, Dz. Vērsēns; **Launkalnes:** J. Vītols; **Skujenes-Ežu:** L. Bērziņš; **Alūksnes:** J. Graumanis, A. Bauers; V. Salaks; **Priekules:** A. Jekste, E. Mauriņš. R. Hartmanis, A. Pelnēns; **Rāvas:** H. Urbāns; **Ērgļu-Katriņas:** H. Ģērmanis, K. Krūmiņš, E. Krūmiņš; **Lībagu:** I. Ulmanis, J. Ulmanis; **Jumpravas-Valdemāra:** S. Poipala; **Kokmuižas:** J. Vaseris; **Rūjienas ģimn.:** E. Dainis; **Pendigas:** V. Jansons; **Bārkavas:** P. Salenieks; **Turlavas:** G. Birze; **Trapenes:** A. Līcis, A. Zariņš; **Lēdmanes:** A. Jaunvīksna; **Brenguļu:** E. Brants; **Alojas:** G. Smilga, V. Hincenbergs, M. Krogzems, A. Šmits; **Dūres:** A. Vīksna; **Renčēnu:** V. Mintāls; **Lielauces:** Ž. Treiguts.

RĒBUS.

J. Niedriņš, Zentenes-Balgales mazpulka dalībnieks.

Mīklas atminējums iesūtāms (var sūtīt uz pastkartes ar 10 sant. marku) „Mazpulka" redakcijai: Rīgā, Baznīcas ielā 4-a, dz. 5 līdz š. g. 5. augustam.

Atbildīgais redaktors: RUDOLFS DZĒRVE.

Latvijas Lauksaimniecības Centrālbiedrības grāmatu spiestuve Rīgā, Baznīcas ielā 4-a.

Latvijas Lauksaimnieks № 13

iznācis agr. **J. Blumberga** un agr. **J. Sudraba** redakcijā

ar šādu saturu:

1. Standartizēti ražojumi — drošs tirgus. J. Vtrs.
   Kas notiek ārzemēs. Alfa.
2. Dabiskie slāpekļa ievadītāji zemē. Doc. Dr. agr. J. Apsīts.
   Laukkopja atzīmes. Jota.
3. Augu aizsardzības kalendars. Latvijas augu aizsardzības institūts.
4. Lapu uts apkaŗošana cukurbiešu sēklinieku laukos. J. Peniks.
5. Upenāju ogu zāģlapsene. J. Zirnīts.
6. Iznīcināsim kāpostu mušas! J. Zirnīts.
7. Augļu piemērošana tirgus prasībām. A. Adiens.
8. Dārzkopības izglītības jautājums Latvijā. Agr. E. Robiņš.
9. Pļavu auzenes, kamolzāles, lapsastes un angļu raizāles sēklu audzēšana. Agr. A. Rubenis.
10. Pareiza vaislas teļu ēdināšana. J. D. Karelis.
11. Ganību un ganīšanas nozīme cūkkopībā. Agr. J. Āboliņš.
12. Cūku audzēšana un ražības kontrole cūkkopībā. J. Vītoliņš.
13. Par zirgu gremošanas kanala tārpiem. Veterinārārsts K. Ātrens.
14. Kā pagatavot vienkāršu kūdras plucinātāju. Agr. V. Grozgalvs (ar 1 zīm.).
15. Augļu un ogu konservēšana lauku apstākļos. R. Siliņa.
16. Kā gatavot augļu-sakņudārzāju konservus koppārdošanai. H. Birziņa.
    Biedrību dzīve. Svarīgākais pašu zemē. Jautājumi un atbildes.

„L. L." abonēšanas maksa skaitot no 1. jūlija š. g. Ls 4,50 par ekspl. Pasūtījumus pieņem Rīgā, Baznīcas ielā 4-a, tāļrunis 22322, kā arī grāmatu veikali un agronomiskie darbinieki.

Latvijas Lauksaimniecības Centrālbiedrība.

Mazpulkiem, skolām, firmām u. t. t.

visizdevīgāk sludināt mēnešrakstā „Mazpulks“,

ko lasa visi mazpulku vadītāji, dalībnieki un pārējā lauku jaunatne.

Mazpulku literātūra.

	Ls
№ 2. — Laukkopība	0,15
№ 3. — Sakņkopība	0,30
№ 4. — Cūkkopība	0,15
№ 6. — Cūkkopības grāmatvedība	0,15
№ 7. — Apģērbs meitenēm	0,15
№ 8. — Veļas šūšana un lāpīšana I	0,30
№ 9. — Veļas šūšana un lāpīšana II	0,50
№ 10. — Audumu krāsošana mājās	0,15
№ 11. — Apģērbu un telpu tīrīšana	0,20
№ 12. — Putnkopība	0,40
№ 13. — Putnkopības grāmatvedība	0,20
№ 14. — Laukkopības un sakņkopības grāmatvedība	0,20
№ 15. — Kultūraugu slimību un kaitekļu apkaŗošana	0,50
№ 16. — Ogulāji un augļu koki	0,40
№ 18. — Augļu un dārzāju pārstrādāšana	0,40
Mazpulka biedru grāmata	0,50
Mazpulka kases grāmata	0,25
Mazpulka inventāra grāmata	0,25
Fr. Keisa „Zem baltzaļā karoga“, stāsts par mazpulku dzīvi	1,50
A. Roga „Pirms lielās dzīves“, mazpulku luga 3 cēl.	1,—
Agr. E. Žubeckis „Augļu un ogu pārstrādāšana sulās“	0,25

Literātūra dabūjāma Rīgā, Baznīcas ielā 4-a, „Mazpulka“ ekspedicijā, tāļr. 22322, iesūtot naudu pa pastu vai iemaksājot pasta tek. rēķ. № 10619.

Mazpulku vadītāju krūšu nozīmes à Ls 2,50.
Mazpulku dalībnieku krūšu nozīmes à Ls 1,—
(zēniem ar skrūvi, meitenēm ar adatu)
dabūjāmas Rīgā, Baznīcas ielā 4-a, L. L. C. mazpulku nodaļā. Tāļr. 33843, iesūtot naudu pa pastu vai iemaksājot pasta tek. rēķ. № 10619.
Nozīmes uz pēcmaksu neizsūta.

Mazpulku iekārtas un darbības noteikumus, mājsaimniecības programmu, biedru kartes, iesniegumus un mazpulku himnas notis, pēc vajadzības, izsūta **par brīvu** L. L. C. mazpulku nodaļa.

Latv. Lauks. Centrālbiedrība.